یادونه او درمندونه

د کتاب نوم ــ یادونه او درمندونه
لومړی چاپ
د کتاب موضوع ــ شعر.
د کتاب لیکونکی ــ سلیمان لایق
د کتاب خپرندوی ــ دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت داطلاعاتو او کلتور وزارت.
Ketabton.com
د کتاب دچاپ شمېر ــ پنځه زره ټوکه.
د کتاب دچاپ نېټه ــ د۱۳۵۷ هجري لمریز کال دچنګاښ میاشت
د کتاب دچاپ ذمه وار ــ غلام حضرت همکار.
دچاپ ځای ــ دولتي مطبعه. کابل ــ افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دگوندي رهبريادداشت

ملگری سلیمان لایق زموږ دهیواد یو پیاوړی او معاصر شاعر دی.دده یوه برخه شعرونه دزیارایستونکو طبقو او اقشارو له ګټوڅخه دفاع کوي او دهغو منافع تمثیلوي.په دې کتاب یادونه او درمندونه کې هم یوه برخه داسي اشعار شته چې هغه په ټولنه کې دطبقاتي تضادونو دخر ګندولو په نسبت ویل شوي دي.

هیله ده چې داکتاب زموږ دزلمي نسل پرذهنیتونو په زړه پورې اثر وښندي او دنورو زلمو شاعرانو او لیکوالودپاره به یو ښه مثال شي.

په درناوي نور محمد تره کی

ددلو ۲۵ـ ۱۳۵٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

داطلاعاتو اوکلتوردوزیریادداشت

دافغانستان ددموکراتیک جمهوري حکومت داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دډېرې خوښۍ ځای دی چې خپلو کړېدلو او ربړېدلو او له مترقي فرهن□ څخه لري ساتل شووا او محرومو خلکو ته،یو نوی اثر،وړاندي کوي.

دثور پرتمین انقلاب ،لکه هماغسي چې دژوندانه په نورو برخو کې دژورو او ښتونو اوتحولاتو سریزه پیل کړې ده،زموږ دخلکو دنوي او مترقي فرهن□ اوهنر دایجاد په عظیم کار یې هم لاس پورې کړی دی . او دا کار البته دا فغانستان دخلکودلرغوني فرهن□ دمیراثونو اودرنو دودونوله ساتنې سره په متناسب ډول سرته رسوي.

زموږ هیواد چې په بېلا بېلو ادبي اعصارو کې د دري او پښتو شعر ډېر ځلاند تاټوبی او مرکز پاته شوی و ،له بده مرغه په راوروسته کلوکې دملي ضد ،ولسي ضد اوفرهنگي ضد حکومتو دتسلط په وجې،شعر او ادبیاتو په زحمت سره نیم ژواندې او مړاوې سلګۍ یکې وهلې.دشعر ډیوه تېپه وه ،ادبیاتو یوه منحطه او ارتجاعي بڼه غوره کړې وه،دتیاتر او تمثیلي هنر په نغري کې یوائحي ایرې پاتې وې ،او په کلي ډول سره د هنر او فرهن□ فضا یوه مسمو ونکې اوزهرجنه فضا وه .

ویاړو چې دافغانستان دثور ستر انقلاب ددغه هیواد هنر پالونکو بچیانو ته دا موقع په لاس ورکړه چې هر ډول ناروا سانسور او غیر عادلانه بندیز له مطبوعاتو څخه لري کړي او ټولو هغو وطنپالونکو او صدیقو لیکوالو او شاعرانو ته دا آزاد فرصت په لاس ورکړي چې خپل خوځنده او انقلابي آثار، که نظم وي که نثر ، دخپلو زیا ر ایستونکو خلکو په خدمت کې وړاندې کړي ،هغه آثار چې وطنپرستانه او مترقي محتوی لري.

داطلاعاتو وزارت تر وسه وسه هڅه کوي چې زموږ خلکوته ددغسي آثارو په زیاته اندازه وړاندي کولو سره هغه تنده لري کړي چې دوی بالاجبار دپردیو غولوونکو او لار ورکوونکو ادبیاتو له لارې کنبښنوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دادی حاضر کتاب چې دثور دانقلاب په سباوون کې تاسو ته وړاندي کېږي دهیواد دمبارز او انقلابي بچي ، پېژندل شوي شاعر او لیکوال،ملګري سلیمان لایق اثر دی چې هغه دغه دزړه کترې داستبداد په بدو شرایطو کې خوندي ساتلې او خپلو زیار ایستونکو خلکوته چې دهغوی لپاره یې ژوند کړی،مبارزه یې کړیده او خپل ژوند او هستي یې ورته وقف کړېده، وړاندي کوي.

دلایق د «یادونه او درمندونه » اساسي محتوی په دووعناصرو کې خلاصه کېږي: خلک او وطن.هغه خلک چې دتاریخ ریښتیني ایجاد ګران او جوړوونکې دي او هغه وطن چې دهمدغو زیار ایستونکوایجادګرانو کور اوټاټوبی اودمنځو سیمه بلله کېږي.

او څومره ښکلی دی هغه شعر چې دټولو شعرونو خالق اوجوړوونکی پکې ستایل کېږي او لمانځل کېږي.

داطلاعاتو او کلتور وزارت ویاړي او هیله لري چې دغسي مترقي اوپر محتوی آثار په زیاته پیمانه خپاره کړي او په دې توګه د وطن دریښتینو زمنو او لوڼو،دانقلابي لیکوالو،شاعرانو او هنرمندانو،حق ورادا کاندي او دملي او مترقي فرهن□ یوه شتمنه پانګه منځته راولي .هغه پانګه چې راتلونکې نسلونه دمبارزې، وطنپالنې،خلکو ته دخدمت او دیوې پر مختللې ټولنې دایجاد په لار کې ترېنه الهام واخلي اودلارې راڼه مشالونه یې وي .

داطلاعاتو او کلتور وزیر

بارق شفیعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لایق او دده شعر

سلیمان لایق دشاعر په توګه دافغانستان دملي شورا داومې دورې دنهضت څخه زېږېدلی شاعر دی.دې نهضت دده دشعر لومړنیو سپرغیو ته لمن ووهله او ده ته یې لاره خلاصه کړه چې دسترو پښتو ژبو شاعرانو په کتار کې ودرېږي.

ده په دې دوران کې چې لا ډېر زلمی و، دوطن دفاع ته ور ودانګل ، داستبداد، بې عدالتي او داستعمار له پاته شونو سره یې مبارزه پیل کړه اوله لیریک شعر څخه یې مبارز شعر ته مخ ور واړاوه. دسیاسي اختناق او بندیز له کبله ده نشو کولای چې خپل شعرونه دډله ایزې مفاهمې دوسیلو له لارې خپاره کړي، نو به یې هغه دانقلابي روښانفکرانو په مرکو کې لوستل او دهغوی په ذریعه به نقلېدل اوعامېدل.

دی ۱۳۳٦ هجري لمریز کال په شاو خوا کې ، دکارګر دطبقې دنړۍ لید تر نفوذ او جاذبې لاندي راغی .

د۱۳۳۸هجري لمریز کال په حدودو کې لایق داصولي کینهو روښانفکرانو په محفلونو کې یوپېژندل شوی اوفعال شاعر او لیکوال و.

په۱۳۴۳ کال کې لایق دافغانستان دخلک دموکراتیک ګوند مؤسسې کانګرې ته چې ددې ګوند دمشر ملګري تره کي په کور کې راغونډه شوې وه ،داستاځي په حیث لاړ او دده په قول دوباره تولد شو :

کله چې له ګونده دکانګرې انتخابي شومه
وزېږېدم بیا او تولد انقلابي شـــــــومــــــه
نور دمحتسب په کوڅه نه ځمه او نـــــه ځمه
لاړم له جوماته او سپېڅلی شرابي شومــــــه
(سپېدې دلایق نا خپور شوی اثر)

دلایق شعر زما په نظر دوه مرحلې لري:
یوه مخکې تر۱۳۳۸ کاله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله وروسته تر۱۳۳۸ کاله.

په لومړۍ مرحله کې شاعر لا دخپل تفکر او شعر په احساسي مرحله کې دی.دهغه شعر یو تېره پربکړونی او روښانه لوری نلري او له څپڅپاندۍ سره مخامخ دی :

چېرې یو سم دارسوا او ناقـــــــــرار زړه
دآرزو په لمبو سوی گرفتـــــــــا ر زړه
زړه مې غواړي چې له زړه سره همراز شي
خدایه وښیه دې زړه ته یو بیـــــــدا ر زړه

(چونغر)

په دغې مرحلې کې شاعر په نیم راڼه مزله روان دی او نه پوهېږي چې چیري لاړ شي او څه وکړي، خو وروسته تر ۱۳۴۳ څخه دشاعر دسیاسي اوهنري واقعي بلوغ زمانه رارسېږي ، په دغې مرحلې کې شاعر خپله لیکه موند لې ده ، ژوند او هستي ته په ډېره روښانه سترگه گوري ، هی□ شی ورته ابهام نلري ،دطبقاتي مبارزې سره کرښه یې مخ ته ځلیږي او دهمدغې مبارزې له معیارونو سره سم یې خپل ژوند او هنر عیار کړی دی. له بلې خوا وروسته تر دغې مرحلې ده چې دلایق شعرلادپوخوا لي خوا ته ځي اودده دشعر خصوصیت وروسته تر دې مرحلې دادی چې خپل خلف نسل په ځان پسې را کاږي او په ځوانو شاعرانو باندې ژوره اغېز ه کوي .دده سبک ،دده الفاظ اودده دشعر مضمون د ورپسې نسل په شعر کې له ورایه ځان ښیي.زیاتره زلمي شاعران دده شعر او شخصیت ته احترام لري او ددوی زیات شمېر یې ځان دده شاگردان بولي.دلایق دژوند په تړوله موده کې داسې شېبه نده راغلې چې دی له حاکمه محافلو سره سوله وکړي،هغوی وستایي اویا حتي سوله ایزي لارې چارې ور سره غوره کړي .دی تل منتقد،جمال ستایونکی او مبارز پاته شوی اوپرله پسې یې خپل شعرته پر انقلابي لاره وده او تکامل ور کړی دی.له همدې کبله ده چې په ډاډ سره ویلای شو یو ځلمی او با مسؤلیته نسل چې نن یې قلم په لاس کې دی، که وغواړي یا ونه غواړي دلایق دادبي مکتب پیرو دی ،دهغه په لیکه روان دی او دهغه په سبک شعر وایي. که چېرې ددې لنډې سریزې حوصله تنگه نه وای نو مابه گڼ شمېر نمونې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته وړاندې کړې وای .

وروسته ترپورته مرحلې چې موږ یاده کړه دلایق دشعر لیک او لاره څرګنده ده او له همدې کبله ده چې وایي:

«اې زما ملګرو دجنـــــګو
زموږ دسرو سرکشو بیرغـو
اې راویښوونکو دزنګـــو
زموږ دخوارو خلکو دننګو...
...نشته بله هیله بې له جنګه
نشته بله لاره بې له ننګــــه»

(یادونه او درمندونه) اویا:

توره وباسه له تیکي ، چې ریښتونی یې باور شـــي
ستا په نن□ او په مېړانه ، ستـا په توره اې پښتونــه
هره لاره ورته نیسه ، هـــــره تیږه ورته څـــاره
هر ګودر ورته ګرداب که ، هره ورځ ورته کلونه
باندې ویې شلوه څېټې ، ترېنه ویې باسه ستـــرګې
پې وروېې ځپه ژامې ،پې ورمات یې که غاښـــونه

(یادونه او درمندونه)

تر هغو چې زه ملګری لایق دیوه مشر اودیوه ملګري په توګه پېژنم ،دوه څېرې لري:انقلابي لایق او شاعر لایق اوتر هغو چې زه لایق دیوه ملګري او استاد په دود پېژنم،هم لایق دی اوهم شاعر.

انقلابي لایق تل دخپلو خلکو په خوا کې ،دکارګرانو، بزګرانو او زیار ایستونکو په سنګر کې دیوه وفادار او زړور لار ښوونکې په توګه پاته شوی دی ، هغه دافغانستان دکارګرې طبقې دګوند دغړیتوب شرف او ویاړ دګوند دتأ سیس له شېبې نه بیا تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوري لرلی او دادی دا نېکمرغي ورپه برخه ده چې پنځلس کاله يې پرته له څه ضعف او سستۍ او پرته له ستومانۍ نه دګوند ټول اوامر منلي او له خپلو خلکو سره يې اوږه په اوږه د استبداد،ارتجاع او استثمار اوهرډول ستم سره مبارزه کړې ده او اوس دنوي پرتمين افغانستان دجوړښت لپاره دافغانستان دخلق د دموکراتيک ګوند دمرکزي کمېټې،دافغانستان دجمهوري دولت دانقلابي شورا او دوزيرانو دشورا دغړي په حيث په کار لګيا دی.

لايق ديوه انقلابي ملګري په صفت په اصولي برخه کې يو بې ګذشته او کلک او کله هم ځيږ ملګری دی چې دخلکو دګټو په برخه کې په ځان هم نه رحمېږي.

هغه دانسان ټول غرور، ټول شرف، ټول کرامت او عزت ديوه ولس په غرور، ديوه ولس په شرف اوديوه ولس په کرامت او عزت کېويني او تل يې ديوه انقلابي ملګري په توګه له هرډول ځان ځاني او خودخواهۍ او انساني هوا او هوس سره مبارزه کړې ده .پخپله يې جګه شمله نده وهلې خود ولس او زيار ايستونکو خلکو شمله يې تل لوړه او وياړلې ساتلې ده او تل يې له ځا نه انقلابي تواضع ښوولې ده. او همدا وجه ده چې دهغه انقلابي او هنري شخصيت دبهرنيو شاعرانو اواديبانو او په خارج کې دپښتو ژبې زده کوونکو پام ځان ته ور اړولی دی. او دادی دهغه شعر دهيواد له پولو څخه پورې وتلی او په يو شمېر هيوادونو کې لوستل کېږي،څېړل کېږي او ترکره کتنې لاندې نيول کېږي چې دا پخپله زموږ دشاعرانو، زموږ دخلکو او فرهنګي ټولنو لپاره دوياړ او افتخار وړ خبره ده.

خو شاعر لايق بيا د ډېرو رقيقو احساساتو خاوند پاتي شوی دی ،هغه دژوند ډېرو تابلوګانو او رومانونو ژړولی دی. تر هغو چې زه خبر يم داختر مړۍ يې په دې دليل له ستوني نده تېره شوې چې په زرهاوو زيار ايستونکې ماشومان په هماغې شېبې نهر نهور او وږي ګرزېدل او ده دا وس نه درلود چې ټولو ته ډوډۍ ور کړي.

زه بيا بيا ددې شاهد پاتې شوی يم چې کله دوطن له يوه ګوټ نه يو رنځور ملګری راوستل شوی نو لايق يې سخت ځورولی او له خپلو ټولو مشغولاوو سره سره يې درنځور ملګري پوښتنه کړيې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاعرانو زړونه ډېر پراخ دي او دا بيخي رښتياده. دلايق زړه دخلکو دمينې کور دی. دلايق په هر شعر کې له خلکوسره، له ډېرو ساده خلکوسره، له کارگرانو،بزگرانو، له شپنو او زيار ايستونکوسره مينه ځپې وهي. له ماشومانو سره مينه دشاعر يو ځلاند او غوره خصوصيت دی. هي□ ما شوم له هغه سره دنابلدۍ او بيگانگۍ احساس نکوي.

لايق دکارگرانو شاعر دی،دلايق په شعر کې ددغې دوران جوړوونکې طبقې دآزادۍ او دهغې له خوا دتاريخي رسالت دسرته رسولو ډېر پيغامونه شته. لايق دبزگرانو شاعردی،دوطن ددښتو او کروندو په ښکلاهغه سړی پوهېږي چې دلايق په شعر کې ددغه ژوندي او ددښتو دخاوند بزگر ستاينه او لمانځنه ولولي.

لايق دخوارو او په کلونو کلونو لا لهاندو اوسرگردانه کوچيانو پرديسانو شاعر دی،دهغو کوچيانو چې پېړۍ پېړۍ دهغوی کډې بار دي او له يوې سيمې نه بلې سيمې ته په سفر لگيا دي.

او لايق ښځه ستايي نه يواځې يې پدې ستايي چې د خلقت يوه باکماله او ظريفه تحفه ده بلکې پدې يې ستايي چې هغه مورده، هغه دبشري نسلونو روزونکې او پالونکې ده، هغه ده چې نړۍ ته ستر او جاوداني شخصيتونه وړاندي کوي.له ښځې سره دزړه خواله کوي او دهغې دمظلوميت پيغام دټولو انسانانو غوږونو ته رسوي:

مه مې خندوه نارينه نه يم دخندا
زه يوه ناره يم دغمونو د دنيـــا

او :

زه دژوند جوهر دعشق ډېوه دانسان مور ومه
تا کړمه نانزکه دشيــــــــطان د مشغـــو لا
زه دانسان مور يمه درنـــه يمـه آزاده يـــم
دا دبندگۍ زولنې لـــــري کـــړه لـــه مـــا
(۹۸مخ- دښځې ژړا)

او هم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

« عشق يې دانسان دژوندانه د بقا لاره
غېږ.يې مدرسه دنوابغو د فکـرونـــــو
ښځه يوه نغمه ده دعشقونو دخوبونـو
ايستې ده فطرت د ژوندانه له ربابونو »
(۵۹ـمخ، ښځه)

لايق دهر شاعر په شان په ښکلا باندې مين دی خو هغه هېڅکله له ښکلا نه په ځانګړي ډول دخوند اخيستلو هڅه نکوي، هغه ښکلادټولو لپاره ،دخپل ولس لپاره، دخپلو خلکو لپاره پرته له تبعيض او امتياز نه غواړي.

دلايق په شعر کې هرڅه ښکلي دي، لمر ښکلی ، دښته ښکلې،سين ښکلی، ګل ښکلی، بوټی ښکلی، شګه ښکلې، ځوځ ښکلی، بېديا ښکلې، چمن ښکلی او بالآخره «چونغر» ښکلی او تردې ټولو پورته دزيار ايستونکې انسان تصوير ښکلی.

او دادی اوس لايق دثور دپرتمين ژغورنده او ستر انقلاب تر بري وروسته د«يادونو او درمندونو» ښکلې ګېډۍ برابره کړې او خپلو زيار ايستونکو خلکو او قهرمانو ملګروته يې وړاندې کوي. هغه ګېډۍ چې پکې هرڅه شته ، « دژړو شپو» له ياده نيولې بيا دثور ترسرو او انقلابي ورځو پورې.

زه لايق ته ديوه شاګرد او يو کشر ملګري په توګه چې نه يوازې دسياست په ډګر کې ورسره يم يلکې دفرهنګي کارپه جبهه کې به هم دهغه په خواکې ولاړ يم ، د«يادونو او درمندونو» مبارکي وايم

او هيله من يم چې زموږ دغه انقلابي شاعر په خپلو پياوړو ادبياتو او اشعارو کې د ثور د پرتمين انقلاب نه نشت کېدونکی او ښتون او دهغه دنتائجو دسپېڅلو ګلانو يادګارونه راتلونکو نسلونو ته ولېږدوي او هيله لرم چې دشعر دغه ستره مجموعه وکولی شي دانقلاب په راتلونکو برياليتوبونوکې خپل ستر او عظيم رسالت سرته ورسوي.

ويلړم چې دا مجموعه وروسته دثورتر پرتمين انقلابه چې دافغانستان دخلق د دموکراتيک ګوندپه لارښوونه اودخلکو دوسله وال پوځ په وسيله او زموږ دګوند دستر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشر نور محمد تره کي په امر سرته رسېدلی دی ، خپرېږي او دا داطلاعاتو او کلتور دوزارت لپاره دافتخار ځای دی چې دوطن دیوه زړور او با احساسه انقلابي شاعر حق وروسته ترډېرو کلو څه ناڅه ور ادا کوي.

ـ غوړېدلي دې وي زموږ دنوي شعر سره ګلان.

ـ او تېره دې وي دلایق دشعر ځلانده توره!

امین افغان پور

کابل ـ ۵ر۵ر۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتلونکو ته

ډېر و گړي به زما له مرگه وروسته
زما په شعر با ندې وا يي ايرادونه

ښايي ځينې په دې پوه شي چې په خوله مې
ظالمانو لگولي وو مهرونه

که هر څو فلک نا وړ ې په ما و کړې
ما جـ□ کړي دي دخلکو آوازونه

ما آسمان د آزادۍ ته لار ايستله
خوخوني ښکاري مې ما ت کړل وزرونه

هره خوا چې د رڼا په تمه لاړم
خواه شوي وو ډيوو لا ندې دامونه

لا س مې جـ□ که د دردمن دسر ساتوته
که هر څو يې را ځپلي وو لاسونه

هر آواز مې د مظلوم دسر سپر شو
هر يو بيت مې د محروم د زړ گي خونه

زما هڼو کې به لا فخر کړي په گور کې
و مي نه ليکل د سپيو صفتونه

د حر مان په لمبو وسوم خو ټيټ نشوم
ومې نکړل مغرورانو ته عذرونه

چې زاړه کې ا سير شوي وو له عجزه
ما کړل مات هغه دعرف ځنځيرونه

نوی روح مې د پښتو شعر ته ورکه
په گلونو کې مې ونغښتل اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کلو کلو به خېژي زما لــــه شـــعره
دشهیـــدو تکلـــونـــو فـــر یـــا دونـــه
څو چې ژبه دپښتو يي زه به يمــــــــــه
هېر به نکړي پښتانه زما لالونــــــــــه

کابل ــ ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن ته

بيا په ما راغلي چپاوونـــــــه دغــــــمونو
راکه نوئ دمه اې زما ښکلې وطنـــــــــــه
وينه مې قربان شه ستا لپاره درنگونـــــــــو
ستر گې گلان شه ستـــــا دټرو په لمـــــنه
ستا په محبت کې ملا ونيوم پـــــه کـــــفر
گوري زما لپاره په هر گام کې داراو ونــــــــه
نور که له تا غوړي جنتونه دعيشونـــــــــــو
زه به ستا لپاره سره دوزخ ته شم دننـــــــــه
ته که بې حاصل يې که جاهل يې که کاهــــل يې
ستا ځېره که خواره، که سپېره ده، که پمنـــــــه
ماته دجهان تر ټولو ښو ښايسته تــــــــه يې
ځوځ دې راته ښکاري رنگينه تر هر سمنـــــــه
ما کې که څه شته دي ستا له فيضه راکې شته دي
اې پروردگاره زما دروح زما څښتنـــــــــــه
زه دې دتوفان په يرغلونو کې رالوی کـــــــړم
عشق کې دې پاخه کړل زما زړه او زما ينـــــه
زما له هر آواز سره پېښې دامير رېـــــــــــږدي
ځکه چې ما ج□ که دا آواز ستا په بلنـــــــــه
ته زما ځيگر يې زما زړه يې زما عشـــــــــق يې
زه د تا آواز، د تا فرمــــــــان، دتـــــــامننه

کابل ــ ۱۸ر۵ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو ته

را تېرېږي دزندان له ديوالونو
دزمان دقافلې نوی جرس
هر آواز دآزادۍ چې رارسېږي
زما په ستونې کې قوي شي يو په لس
دون همت په يوه گوله باندې تسليم شي
مرد به نشي په گولۍ له ځايه پس
بې له تېغه بله لار ورسره نشي
چې نه کور درته پرېږدي او نه جوس
گوره گوره چې گرېوان يې خوشي نکړې
څودې متې، څودې لاس وي، څودې وس
ددې تور زندان قلفونه رېز مرېز کړه
نامردي ده قبلول ددې قفس
په مردۍ او آزادۍ باندې يې تېر کړه
څه که ژوندې يوه شېبه وي يا نفس
سره يو شئ درواري شم خورو خلکو
دسيلاب مخې ته نه درېږي خس
په وطن چې خپل وطن به خلاصومه
خلکو نلرم په زړه کې بل هوس

کابل، گذرگاه ــ ۱ر۳ر۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خودۍ یون

دا له موږه سره څـــــه کـــــــوي گردون
دا ملگری دټیټانو دغـــــــــــــــه دون
له غروره مې سر کوز نشو فلك تـــــــــه
څومره لوړ دی دا زما دخودۍ یـــــــــون
دا افسوس دی چې خپل ورور را سـره نه ځي
دا جاهل،په ځان ناپوه، دغه جبـــــــــون
کنې ما به دا تاریخ و اړولـــــــــــــــی
په تقدیر به مې وهلی و شبخـــــــــون
که آسمان هر څو څپیړې په مخ راکـــړې
تسلیم نشو دا زما زلمی جنـــــــــــــون
یو زمان به ددې خلکو په سوك ما ت شي
هغه سر چې ج□ آسما ن تـــــــه و پرون

کابل ــ ۲ر۳ر۱۳۴۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپسرلي آواز

بيا له غرونو رارسېږي يـــــو آواز
خوځوي په مړاوو بڼو کې پـــرواز
دنسيم مطرب په زيړو پاڼو لـــوبي
گرزوي په وچو لښتو کې شهباز
خامخا به بيا په گلو بهار راشــــي
بلبلان به شي چمن کې هـــم آواز

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنجونو مینه

یار به مې پخلاشي زړه وايي ګواهـــــي
کله پاته کېږي په سپين مخکې سيا هــــي
چا ويلي داچې ښايسته لوټوي زړونـــــه
کله روا شوې پر ښتو ته تباهـــــــي
پرې مې ږده ملا زه دتسپو او نفلو نه يــمه
عشق په لېونتوب را باندې وايي ګواهـــي
يار را اچولې په لاسو کې تورې ځـــــې
زه يم دخوبانو لاس تړلی سپا هـــــــي
ژوند يوه قافله ده دغمونو، د دردونـــــو
يمه دغمونو په ټالونو کې را هــــــــي
لامبم هره شپه دخپلو او ښکو په تالاب کې
لېږمه کاروان دفريادونو ېګا هـــــــــي
جار به جنتونه پالنګونه کړم دحـــــورو
يار که چېرې راکړي پخپل غېږ. کې پناهي
نه ځي له لايقه عشق دنجونو په توبــــــو
نه ځي له زنګي نه په زمزم کې سياهــــي

کابل ــ ۱۲ر۴ر۱۳۴۲

تاسي که يو نشئ اې خورو ورو زلميانو   هېڅکله به نشي ځوک آزاد او نه آباد
زموږ. نفاق وسله د د ښمنانو د بــري ده   يو شئ سره يو شئ چې وطن نشي برباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي ته

ساقي ماته سره اورونه را دچښنـــــلو   څه دسولو څه دځان رسوا کولـــو
هسي اور چې لېونيو سره ښــــــايي   توفيق راکړي دګرېوان دڅيرولـــو
په مستۍ کې رانه حزم دسر واخلـــه   مجال راکړه دخپل ځان فدا کولـــو
ستا دشونډو له ګرمۍ نه قرباني شـــم   ستاله اوره، ستاله شوره ستاله سولو
څومره څومره چې سوځېږم نه مړ ېږم   څه قدرت لرم دځان رسوا کولـــــو
له ځيګره مې دوينو فوارې ځـــــــي   چې مشغول يم دوطن په يادولــــــو

کابل ٦ر۴ر١٣۴٣

داوطن به ښکلی شي

داتياره به ټوله شي له غرونونه رڼا بــــــــه شي
دا آسمان به پاک شي له وريځونه پخلابـــــه شي
دا دخو ليوانو او خوګانو دوحشت شپه بـــــــــه
تېره شي له سترګو په يوه رپ کې الونيا به شـــي
دا دسويو چيغو دتيري او د ستم سيمـــــــــــــه
مېنه دوروری ، اوآزادۍ، او دصفا بــــــــــه شي
داوطن به ښکلی شي، سمسور به شي،آبادبه شي
پټ به په ګلونو شي، ښايست ددې دنيا به شـــي

کا بل ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزاد پرواز

گرزم لېوني غوندې رغونه لټومـــــــــــــــه
څهو دجانان ته څو ګلونه لټومـــــــــــــــه
اوښکې مې له سرګو په ګرېوان دا خوشي نه ځي
غاړې د دلبر ته امېلونه لټومـــــــــــــه
زه د ښایسه وو د جلوې پرواګیر نه یـــــــــم
دې بېدرده زړه ته څو دردونه لټومـــــــــــه
وایي په دې سیمه د کاروان اورونـــــــه بل وو
زه یې په ایرو کې اثرونه لټومـــــــــــــه
زه انقلابي یمه ریباره یارته وایـــــــــــه
ستا په نظرو کې ګردشونه لټومـــــــــــــه
ما دزمرو غږ.و په دې غرو کې اورېـــــــــدلی
ګرزم په هغو پسې او غرونه لټومـــــــــــــه
چېرې هغه ورځ چې به آسمان له غوسې تور شي
یوه آزاد پرواز ته توفانونه لټومـــــــــــــه

کابل ــ ۴ر۴ر۱۳۴۲

ګون□ شوي فریادونه

څه ګون□ شوي د پېړیو ارمانونـــــه دمړو ورته افغانانو په رګــــوکې
چې په هو به یې دنن□ رغلي تاوده وو اوس یې نشته بې له مرګه په ایرو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني چيغه

که هر څو زما ځواني ده سره شـــوې　　زه لا اوس هم لېونی او ارماني يــــم
په لاسو کې مې کړې شور و فغان کړي　　د څه خامو ځنځيرونو زنداني يــــم
په توفان مې و بړوي او نه پوهېـــــږي　　چې زه مخکې له توفانه توفاني يـــم
خوله به پټه هر گز نکړم که حلال شـــم　　زه د خلکو يوه چيغه انساني يـــــم
ما له مرگه ويروي او خنـــــدا را شي　　چې څه وېره به کوم چې قرباني يم
دی زاړه برجونه غواړي په ما تم کړي　　زه يوه نښه د برجو دويراني يـــــم
له ما هيله د زړو حوصلو مه کــــــړئ　　زه څپو په سر اخيستی سيلاني يـم

کابل ــ۲۱٦ر۷ر۱۳۴۴

دمبارزې سر

کوز نشو ظالم ته په هي□ تو گه زما ســـــر
هر څو مره که گرم په وهو شو ستمـــــــگر
زه په جـ□ آخور کې دچا نه خورمه وربشي
نه دچا خر کېږم دبارونو نه کـــــــــــچر
زه که دچا خر شمه پښتو به شرمنده شـــي
ناړي به را تو کړي په سپين مخ باندې هنـــر

کابل ....

بيا را ژوندی شوی په وطن کې استبداد　　بيا چاړه سره شوې ده په وينو دجلاد
پورته کړئ زلميانو شور دخلکو ديووالي　　جگه کړئ ناره په غرو رغو کې دجهاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وطن به آزاد شي

هر آواز چې پورته زما له خولې شو په مستۍ کې
خوله را باندې ماته محتسب کړه په وهلو
دا دحق آواز دی چې نه مري نه غلی کېږي
کړي دې زاهدان تکل دځان دشرمولو
نه ځي له رندانو شور دمینې په توبو
غلي مستي نشوه په منصور کې له وژلو
سم شو پرون بیا دشور بازار ملا په کلیو
ستړې شوله خوله مې دلاحول په ویلو
دا دانګریز سپی به له دې خلکو نه تم نشي
ځو چې یې یو غابښ وي لا په خوله کې دچیرلو
مادی درولی په غیرت پرچم دخلکو
زړه مې دی نیولی هر لړم ته دچیچلو
باد دآزادۍ به دپرچم وزرونه خلاص کړي
خلک به ژوندي شي دهغه په رپیدلو
خور به شي هیبت زموږ دچیغو په وطن کې
مات به ځنځیرونه شي له متو او څنګلو
دا وطن به ښکلی شي ،آزادبه شي، آبادبه شي
خلاص به سي دشیخ او دشیطان له ځورولو

کابل-۱۳ر ٦ر ۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغزيو لار

نه وزي له خولې نه مې بې ساهه ترانه
شرم دساقي دی بې شرابو پيمانه
زه په دې تيارې کې يوې رڼا ته منتظر وم
اوس به ياران و گوري مستي دديوانه
لار ديار دوصل په گلانو پټه نه ده
اخلي په اغزو کې ازموينه زمانه
جار شمه ،قربان شم سره يو شئ خورو خلکو
نه دی په وجود کې هي□ يو غړی بيگانه
نشته ځان ځاني کې مصلحت دلامبوزنو
سېل دحوادثو هسي غواړي بهانه

کابل ......

زما انتخاب

ما له دې نړۍ نه انتخاب که عشق دښکلو
شرم دی بلبل ته چې مين نه وي په گلو
زه په هر ذره کې دجانان تجلي وينم
ځکه يو شان ځير يم سپين او تورته په کتلو
دا دژوندون در وی هسي نه دی چې گونگی شي
بوخت دی زاهد دخپل آبرو په خرڅولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو غیرت

نه به شي له ت□ داستبداده سره سم
نه غیرت دخلکو، نه زما لېونی غم
سر خو هغه سر وي چې پې وار د تېرو نه وي
زړه خو هغه زړه وي چې وریت شوی وي په غم
موږ به دغه خپله دنیا ګي بله دنیا کړو
مات به شي دې لوبه کې سرونه دستم
هیڅکله دخلکو دښمنان تم کوی نشي
نه جادو دشیخ نه ګوزارونه درستم
زه دهغې خاوري نذر شوی قرباني یم
یوه خوایې آمودی بله پوله یې جېلم
نه ځي افغانان له نامحرم سره په لاره
رزم او بزم نشي دمحرم او نامحرم

کابل ۱۳ر۶ر۱۳۵۱

د لمر جونګړه

اې دوړانګو لورې دا تیاره لاره رڼا کړه
اې د سپېدو خورې دغه توره شپه سبا کړه
زما په سړه وینه کې داور ګرمي خوره کړه
ماته ننه زړه کې یوه د لمر جونګړه را کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځنو جال

په چمن کې چې دې پرق دخندا خور شي
زما دزړه په کور کې ګډ دهيلو شور شي
چې دمخ ته څومره ګورم هومره سوځم
ما بد مرغ ته دې دوصل او به اور شي
په يوه موسکا دې عقل رانه يو ووړ
خدازده څه به لا په ما بېچاره نور شي
لېوني په ځنځيرو کې فريادي شي
چې په مخ باندې دې جال دځنو خپور شي

کابل ۵ر۳ر۱۳۴۴

نوی يون

تاريخ څه دی ؟ يو آواز دی
ازمويي زموږ غوږونـــــــه
ډکوي زموږ جامونـــــــه
تشوي زموږ عقلونـــــــه
ته يوه خپله نغمه سر کــــړه
اې ددغه زمان يونـــــــه
اې ددغه وخت مـــــلالـــې
اې د دې مهال مجنونـــــه
اې زمريه، اې پښتونـــــه
کابل ۷ر۱۲ر۱۳۴۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمان څرخ

څرخی دزمان گرزي احمقان ورته اړم دي
دا ناورسره ځغلي ، هرقدم کې په مخ لوېږي
يو باسي دزمان په توفانو کې دژوند لاره
بل سپور دده په څټ په پټو سترگو پې تېرېږي
دنيا توره تياره ده دتيارو کسانو لاس کې
ډېوې يې هغه څوک دي چې سوځېږي ويلي کېږي
هرباغ فتنه دعقل ، هرچمن آفت دفکر
هر څڼه دسنبل حلقه ددام ده چه غوړېږي
هرشرن□ ،هره نغمه، هره سندره، هره لوبه
ځگروي دي او سېلي دي يا سلگۍ دي چې خورېږي
برېښنا يې غاښ چيچني دغمونو دباران دي
باران يې دغم اوښکې دي په ژوند باندې اورېږي
دغرب ښکلي گلان يې دمشرق په وينو رن□ دي
دشرق سا ده بلبل يې بويوي تربنه تاوېږي
پېړۍ لکه بېړۍ چې درنه شوي يي بې حده
زموږ دژوندله مال سره مجهول پلو خوځېږي
کړه وړه روانه ده ،موجونه پې وردانگي
بې درده ماڼو گان نه پې پروا کړي نه وېرېږي
اې عقله له مغرور انسان نه وکړه دا پوښتنه
دا ستا کاږه مزلونه عاقبت چېرې رسېږي ؟

کابل ۳ر۳ر۱۳۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید زرینې وړانګې

تورې وربځې کوړه کوړه پلنې پلنې
ترې وتلې دلمر ژیړې ژیړې ستنې
د بهار دزړه لو ګي کې ماته برېښني
دامېد زرینې وړانګې سرې بخونې
آسماني برېښنا به وخاندي بېد یا ته
که هر څو دوربځو ستر ګې دي ژړنې
لمر به خور شي دشپنو په تیارو تا لو
په ګلونو به شي پټې لو څې ونې
اغزن غرونه، وچ لاشونه ،سپېرې دښتې
سم جنت به شي له څوکو تر لمنې
نا امید بز ګر به و خاندي بېوا که
نا څا پي به ټولې پولې شي چکنې
خو په ډېر افسوس به بولي ځوانې پېغلې
زما دژوند ترخې سندرې دا غمجنې

کا بل ۱۵ رر ۱ ۱۳۴۱

د ژوند قصه

ژوند د هڅو د رز مونو یوه قـــــصه ده
د مردیو نامردیو په غوغـــــا کـــــې
ګوره ګوره چې فرصت درنه لاړ نشـي
تش دخېټې او دخوټې پـه سو دا کـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان تښتي

ما نه هسي بېوفا ګلرخان تښتي
چې له زړه دمحتضر نه ارمان تښتي
ګوره هومره افتاده او زبون نشې
چې له لاسه دې اختيار دخپل ځان تښتي
دآسمان په مټ کې توان د وهو نه و
د برېښنا خنجر ته ګوره عريان تښتي
ته لا کومې زما نې ته منتظر يې
زه يې وينم ورځې خوځي زمان تښتي
څوچې ته دا ليمځي کوڅو اوباسې
زما له زړه دفريادونو توفان تښتي
په اسره به مطلوب در نشي په ګوتو
ور پسې شه چې راغلی امکان تښتي
څوک به يوه اوښکه په ما او تاتوی نکړي
خلک لار وهي په بيړه جهان تښتي
تر ګوزار دې قرباني شم ليږ. چټک شه
چې دنښې له ساحې نه لېوان تښتي

کابل ۱۵ر۱ر۱۳۴۱

اغزي او ګلونه

پرپړده پرپړده چې ببرشي ، لاببر شـي دارنګين رنګين ګلونه دبستـــــا ن
لمر او تنده به دسختو نر معلوم کړي چې اغزي دسارا مري او که ګلان

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمزورې رڼا

دتیاره ژوندون په لار کې زموږ دمخه
یوه ضعیفه ډېوه ګۍ سوځي بلېږي
لاره ورو وهئ ملګرو باور نشته
دا رڼا په او سېلي باندې ټپېږي
زه يې وينم چې دهر قدم له زوره
لکه پاڼه دنسیم مخ ته رپېږي
په هر ګام کې دشیطان دامونه ینښي
هر لاروي ته خروړي سپي غپېږي
زه به وو وایم دژوند خوږې سندري
خیر که ژامي مې متېږي یا ځبېږي
ترهغو به دا دمیني بلبل ساتم
څو دردونه دانسان په کې چغېږي
پروا نشته که دا لار توره تیاره ده
ماته کاڼي بوټي حال وايي غږېږي
کومه نښه چې منزل ته لوری ښيي
ماته لمر غوندې رڼا کړي او ځلېږي
اې زما دزړه تڼا کو په چودو شئ
عمر لنډ لکه بریښنا دی او تېرېږي

کابل ۲۸ر۱۱ر۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

حر کت

نغښتي حر کت کې فطرت لوی لوی قوتونه دي
ځکه هم مکان او هم زمان په خو ځېدو دی
ته لا تر شړی لاندې ويده په درانه خوب يې
ستورو ته يورپ کې بل انسان په خو ځېدو دی
ته د سېلاب لار کې پنډوې وزې او مېږ.ي
زه وينم په غونو کې باران په خو ځېدو دی
څومره افسوس را شي چې تا وينمه ويده يې
بلې خواته ګورم درست جهان په خو ځېدو دی
وباسه بېړی خپله ساحل ته چې زه وينم
بحر قهرجن دی او توفان په خو ځېدو دی
جلـ□ شه ، را بيدار شه هسي نه چې پکې دل شي
ځمکه که او به دي، که آسمان په خو ځېدو دی
زه دبلبلانو او ګلانو شاعر نه يمه
ماسره دشپو ورځو کاروان په خو ځېدو دی
دانړی به مسته دشرابو په نغمو کمه
دومره که تسل شم چې افغان په خو ځېدو دی

کابل ۷ر۹ر۱۳۴۲

دپېړيو په بټۍ کې

سر دې پورته کړه له خوبه او بو يووړې دتاريخ د تاړاکونو څپـــــو يووړې
پولادنه شوې دپېړيو پـــــه بټۍ کې   لکه ځوځ داز موينو لمبو يـــووړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به تر څو ژاړم

ناست يې ته سبا ته او زه وينم سبا درومي
ګورې زمانې ته او زه وينم چې دا درومي
پرانيزه کوګل دې چې زه بلې لمبې در کړم
زه اوس ايرې کېږم دا اورونه له ما درومي
مه ځه هغې خوا ته چې دلارې اورې نښته
سم شه هغې خوا ته چې دا ټوله دنيا درومي
عمر خو همدادى چې تېرېږي نه را ګرزي
وخوځه که خوځې لکه ځل دبرېښنا درومي
زه به تر څو ژاړم ستا په سر ته به ويده يې
او ښکې که درياب شي هم وڅېږي اويا درومي

کابل ۱۲ر۱۱ر۱۳۴۲

دوينو لار

ته دعشق په کارو بار کې فريادي شــــوې
څوک چې لوبه دمجنون کړي فرياد نه کا
چې دوينو په لار ځي او نـــــــه دريـــــږي
بيا دې هر خس و خاشاک ته بېداد نه کــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د ځمکو غل

زړه مې له مکيز دهر دلبره سره نه ځي
پښې مې د دوران له هر بې سره سره نه ځي
زما بت شکن مټ چې گوزارونه درستم کړي
هيڅکله په جن□ له بې ځيگره سره نه ځي
دا زخمي وطن چې دمزدور په وينو رن□ دی
نور په دغه لار له ستمگره سره نه ځي
نشته د کارگر له دې نظامه سره سوله
دا سپينه کوتره له اژدره سره نه ځي
څټ دسرما يې ته دپولادو څټک بويه
دا ليوه په روغه له کارگره سره نه ځي
دا دځمکو غل، داخېټور ، دغه د کلي خان
لاره دوروریٔ با ندې بزگره سره نه ځي
ليد يې نېکمرغي دخوارو خلکو زغمای نشي
عقل يې په خير له بشره سره نه ځي
دا خلک نور پل له استثماره سره نه ږدي
دا وطن يو گام له دې بر بره سره نه ځي

کا بل۱۸ر۹ر۱۳۵۱

دعشق سندرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينې مجنون کړم بيا باني شـــــوم   ديا ر له ذوقه هسي فا ني شوم
ر ګ ر ګ مې و ايي دعشق سندري   له دغه فيضه جاو داني شـــوم

زما تندی

چې را خو شي کړي آسمان کو مه ډبره
په تندي مې را ګوزار شي نا ببره
لا زما په سر جنګۍ باندې شکمن دی
څه احمق دی دا فلک دا نا خبره
دزړه تاو به مې هیڅکله بهر نشي
که له غره سره و نه و هم ککره
که به یو ه شېبه پې خوبن یم مرد به نه یم
دژو ندون په کارو بار بې شورو شره
«له سپوږمو نه یې لا شنه لو خړه خېژي»
چا چې موږ سره و هلې ده ډغره
د سېلاب تر مستي جار شم چې وردا نګي
دهدف په لور په لوړه او ژوره

۱۷ر۵ر۱۳۴٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما شعر

اې زما غيرتي شعره که ته نـــــه وای
مابه چا سره ژړل دا خپل غمونـــه

که تا لاره دمردئ نه وی ښــــو ولې
ما به څرنګه پالل دزمرو پلونـــــه

خدازده څه به په ما کړل دې خپلو هيلو
مابه چا ته لوڅول خپل ارمانونـــه

په کوم ساز به مې دزړه نغمه وهلـــــه
کوم رباب به جګول زما غږونـــه

کومې هيلې کوم ارمان ته به ژوندی وم
څنګه څنګه به مې وړل دغم بارونه

چابه کشله دمظلوم په نن□ کې تـــوره
چابه کړل په ظالمانو ګوزارونـــه

چا به وې ساده بزګر ته چې راويښ شه
ستا په وينو رنګينه دا رباب خونـــه

سخت سفر به مې په څه آسانېدی شـــو
نيغي لارې، ښويي پرښي، ګړنګونه

تنهايي او تياري شپې ددښمن وېـــــره
بې وسي او څوروونکې منزلونـــــه

چا به وې دغه مختورا سمان دې بل شي
ترې دې و اورې دوينو بارانونـــــه

چا به وې سپېره وطن دې ګلستا ن شي
پې خواره دې شي ببر ببر ګلونـــــه

د وورو ويده برېښنا به چا ليد لـــــه
چې سبا به ترې کوزېږي تندرونـــه

چا ليدی شوي دزمان ساده افق کـــې
سوروطن، سورمستقبل، سره هدفونه

کابل ۱۵ر۲ر۱۳۴۲

نوی عاشق

نجونو ما پرېږدئ چې رسوا کېږم
نوی عاشق يم بې حيا کېــــــږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما له دې ګرمو شونډو نه ســـا تېځ
له وا که وزم بې پروا کېـــــــــــږم

جوالي ته

زړه مې راته وايي چې تپوس و کړم
څنګه دي دوند با رونه څنګه دي؟
ته چې کرې ورځ دا جوالونه وړې
څنګه دي، دملا دردونه څنګه دي
زړه چې دې له لوږې نه بېوا که شي
بيا د پيلاوو بويونه څنګه دي؟
شپې چې وږی پرېوزې په لانده غولي
دا دبد مرغۍ خوبونه څنګه دي
بيا چې دې ماشوم له تبې وژاړي
دا دغم او رنځ سازونه څنګه دي
ته چې يې دې ژوند ته مجبور کړی يې
بيا ددې نظام خوندونه څنګه دي

کا بل ۵ر۸ر۱۳۴۳

اسير انسان

زمان درياب دی، جهان ګرداب دی
مينه څپه ده ، هجر تالاب دی
د دې پيا وړو په های وهو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان اسیر دی ، ضعیف حباب دي

ښځه

څوک ده دا ښېبا که چې وهي لاره دزړونو
اخلي دمخ آب په تازګۍ کې له ګلونو
موج یې دو ښېښتانو خپروي بر ښېښنا د تورې
ول یې دپیکي کړۍ په پښو کې دعقلونو
عطر د کاکل یې دشاعر دژوند سندره
شور یې دبنګړو دلېونو دفریادونو
او ښکې یې په سترګو کې غمي دمرغلرو
شونډې یې خنداکې سرې سکروټې دلالونو
رن□ یې دچشمانو داسمان لاجبري خونه
شور یې په سینه کې د کیهان دپروازونو
چم یې په جلوه کې دهوسیو درغونو
سام یې په نظر کې لکه باز دلوړو غرونو
عشق یې دانسان دژوندانه دبقا لاره
غېږ یې مدرسه دنوابغو دفکرونو
ښځه یوه نغمه ده دعشقونو دخوبونو
ایستې ده فطرت دژوندانه له ربابونو

کابل ۱ر۷ر۱۳۴۳

دعشق زور

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې کو گل کې بيا شور ماشـــور دی   د زړه بلبل مې سوی پـــــــه اور دی
رګ رګ مې خوځي وجود مې سوځي   عشقه نور بس که معلوم دې زور دی

فريادي نفس

که هر څو ترخه رازونه زړه کې ساتم
د کام مينه راته وايي وايه وايه
ډېر دردونه مې دزړه په کور کې پټ کړه
اوس نو سوځي راته وايي ښايه ښايه
که هر څو يي خوله را ماته کړه په سوکو
فريادي نفس مې حال ښيي له ورايه
که مي ګوته مستبد ته کړه نشوه
تېز نظر به مې خطا نشي مه ځايه
زه په سترګو کې حال وايمه تېزبين ته
په ښو کې ولس ته ښايم خپله رايه

کابل   ۲۲ر۱۱ر۱۳۴۱

زما شپه او ورځ

يارانو ګورئ مينه مې سوځي
ساز دغمو مې رګو کې خوځي
خلک په شپه کې يوائې ژاړي
زه په شپه ژاړم ، سوځم دورځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

درز مونو پر لور

په زړه کې مې له درده فریادونه نه ځا ییږي
ځان اچوم څپوته نور صبرونه نه ځا ییږي
زموږ سینې دظلم په خنجر سورې سورې دي
په دې زخمي سینو کې نور زخمونه نه ځا ییږي
لښتي دخپلو او ښکوبه بحرونو ته ور سم کړو
په غېږه دلښتي کې توفانونه نه ځا ییږي
په سرو لمبو کې لامبي دویتنام غښتلي خلک
دوینو په تالاب کې خو خوبونه نه ځل ییږي
مزدوره ماتوه یې، سوځوه یې، ور کوه یې
په پښو دآزادۍ کې ځنځیرونه نه ځا ییږي
داڅوک وایي چې دام دی، تور تلک دی او کړی دي؟
په اور دانقلاب کې تور دامونه نه ځا ییږي
ور دانګئ په زړه دنیا بې مزده مزدورانو
دې کار کې نور بې ځا یه تد بیرونه نه ځاییږي
زړه دنیا کړئ ورانه، دا زړې ککري ماتي
په دې زړو ماغزو کې نهضتونه نه ځا ییږي
ګر یوان ته یې لاس وړه چې دا څښتن داسیرانو
و سله په ځمکه ږدي نور ټینګارونه نه ځا ییږي
په زړه کې مې خو ځېږي دجګړو در یابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینه کې خوملګرو دریابونه نه ځاییږي
اخیستی یم په مخه د رزمونو هوسونو
لا رباسیه سنګر ته هوسونه نه ځاییږي
لا مخکې دلایق زړه دوطن په مینه سوی
دده په زړ دشت زړه کې نور اورونه نه ځاییږي

کابل ۱۱ر۲ر۱۳۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بوسې سوال

مسکه شوله، ورانه شوه، په شا رانه روانه شوه
نه یم پوهېدلی چې په څه رانه ستومونه شوه
چا سره چې نه پېږې په ژبه عاشقي کوې
مینه دې ناکامه، تلوسه دې لا لهانه شوه
ما ویل نجلۍ یې؟ښاپیرۍ یې؟ که ملکه یې؟
دې په خندا وې«ني پني مایو»(۱)خرامانه شوه
اې دقفقاز حورو زه‌له لرې نه راغلی یم
یوه مساپري ده بل ځانگړې راته گرانه شوه
یو واري مې وکه په تفلیس کې دبوسې سوال
شونډو ته لانه وه رسېدلې پښېمانه شوه
زه څه پوهېدم چې ښاپېرو کې به مې کلی شي
مېنه مې سپېره دپلار کوډله مې ویرانه سوه

تفلیس- گرجستان۱۷ر۷ر۱۹٦۴م

---

(۱) روسي جمله ده ، معنا یې داده : « نه پوهېږم»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجن□ سنگر

د دنیا په زړه خونه ته ګډ شوی نوی شوریې
دزاړه نظام په کور کې لګېدلی نوی شور یې
ته مضمون یې، ته ژوندونیې، ته سمون یې، ته قانون یې
ته هادي دنهضتویې، اې کارګره ته لانور یې
په زړه دنیا وردانګه تر ګوزار دې قرباني شم
تر ګوزار دقرباني شم، تهدنوي جهان موریې
دبورژوا داګردی خېټه نه مړېږي نه ډکېږي
دا له خاورو که ورډکه ته یې مرګ یې ته یې روریې
ته توفان یې، ته سېلاب یې، ته هادي دانقلاب یې
ته د دغه جن□ سنګر یې، ته د دغوهیلو کور یې

۱۱ر۲ر۱۳۵۱

د رسوایي شوق

هومره مې مست کړه چې بې پروا شم　　ساقي همت کړه ګوندې رسوا شم
کاشکې مستي مې له پښو خلاص کړي　　د یار محفل ته په سترګوپښو را شم

زموږ ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ژوندون څه دی ،دخوب لیده دي چې را بیدار شوم، جو گه د دار شوم
دیوه بیدا ره فریاد په جـــــــــرم دهر ناولي دستر گـــو خـــار شوم

دمینې نا کردې

را یادېږي بیا دمینې نا کردې
گېر چاپېره رانه تاو دي سرې لمبې
په سپېرو خبرو څه کېږي ز ا هد ه
ماته مه کړه دا بې خونده دا سړې
که هر څو يې پا کوم چاره یې نشي
له لېمو مې را رواني دي چینې
یار که هر څه په ما کاندي واک يې خپل دی
بیا به نه کوم رقیب ته دا گلې

کا بل ....

که حسن نه وای

که حسن نه وای مضمون به څه و که مینه نه ای ژوندون به څه و
که دغمونو تجلي نـــــــه وای زما دمستیو جنون به څـــــه و

مرور یا ر ته

رائه پخلا شو مــــــــرور یــــــاره
مر گ به په خپله جلا کـــــــــړي لا ره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ورځي روند دی راځه چې هېر کړو
ترخه یادونه دغـــــم نـــا تـــا ره

د توفان بچی

څه له مې را بولئ سیل د ګلو ته
زه خو چېري نه یم دسلطان بچی
ما دتوفانو څپو ته واچوئ
غواړي توفانو نه دتوفان بچی
تالنده چې غبږ کړي دی مستي کوي
دا دترږمیو دباران بچی
نشي په قفس کې پاتېدی نشي
دغه الوتونکی داسمان بچی
شرن□ دزولنو دژوند سندره ده
نازي په ځنځیر کې دزندان بچی
سر به یې کوز نشي سر کشانو ته
ځان ته که څوک وایي دافغان بچی

پلخمري ۱۹ر۶ر۱۳۴۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ني ستر گې

په خوني ستر گو دې و خوړلم چور
ته دلبر يې، که قاتل يې، که تور بور
هر خندی دې زما له عمره سره رنځ شو
خال دشو نډو دې دسو ي زړه ناصور
ته مې ويني تويوه پروا يې مه کړه
زه پيدا يم له ا زله هسي سور
چې نه سوی وي او نه داغ وي عاشق نه دی
هر سرباز به يو نشان لري ضرور
ما په خوب کې مچولې پښيمان شوم
عاشقي له سړي يو سي سم شعور
بي له عشقه ژوندون خو شي ثو سلگي دي
يا يوه لو به چې نه رن□ لري نه نور
ثومره پراخ دی دو د او دين دعاشقانو
ورته يو دی که گلزار دی که تنور
زه به سر له خپله ياره قرباني کړم
پرې به نه ږدم خپلې مينې کې قصور

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلاب را روان دی

را روان به موج خون شي زه پوهېږم
حاکمان به سر نګون شي زه پوهېږم
د وطن دهرې لوټې په خاطر به
هر زلمی لکه مجنون شي زه پوهېږم
کوم ارمان چې دمزدور په زړه کې خوځي
په وطن کې به قانون شي زه پوهېږم
سل فرهاده یې په هر کانې اخته دي
دا وطن به بېستون شي زه پوهېږم
ماتې او ښکې به په ستر ګو دمجنون کې
تالا بونه دجیحون شي زه پوهېږم
دا دنن ورځې زمری چې موږ ته ګواښي
پمن سپې به دېرون شي زه پوهېږم
اوس ویده بازان په غرو کې را ویښېږي
تسلي به مې جنون شي زه پوهېږم
داچې زه یې ستومان کړی دتیارو یم
دغه شپه به سباوون شي زه پوهېږم
لمر به خورشي دشپنو په تیارو تالو
بر یامی به زموږ یون شي زه پوهېږم
دا دخان له لاسه وران او ویجاړ کلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زیر کښنو به کمون شي زه پوهېږم
داوطن چې ستمګرو تحقیر کړی
انقلاب به يې مضمون شي زه وهېږم

کابل ۱۸ر۴ر۱۳۵۱

غزل

څومره لوی عذاب دی دعشق اورته زړه نیول
اورته زړه نیول اورقیبانو ته خندل
هر چېرې چې جګه کړي خوبان ناره دستې
ندی دود دعشق دخپلې وینې سپمول
نه اخلم په عشق کې زه له چا کسات دسولو
نه ځي له جامو وینې دبل په وینو ولل
زه يې دغمونو په اورونو کې لا هو کړم
ځکه مې تمامه شپه په اوښکو کې لمبل
زما زړه دغمونو یو ناپای آتشفشان دی
نه يې شته بل کار بې له اورونو غورځول
زه به له دې اوره خپل داوښکو امېل جار کم
نلرم افسوس دی له دې پورته بل بدل

کابل ۳ر۹ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرداب

دچا اوښکې، دچا آه، دچا خونــــاب دی
راروان مې په خبرو کې سېــــــلاب دي
په موجو يې لنگر مه ژده بې خبـــــــــره
گوره پام که دا ساحل نه دی گرداب دی

پرغلو شاهدان

داموټري،داباغونه،داقصـــــــرونه   داپه وينو آباد شوي تعميـــرونه
دابه وسپيري يوه ورځ دخلکو مخکي   دچاغلا،دچاتېرى،دچاظلمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوښکو سېلاب

عشق په لېونتوب کې واک دسر را څخه یو وړ
زړه مې په ګردش کې یوه نظر راڅخه یـــو وړ
زهد مې سپر که دهوسیو هوســــــوتــــــه
چادستر ګو جنـ□ کې دا سپر راڅخه یـــو وړ
صبر مې پالنـ□ کړ دهجران په اوږدو شپـــو کې
اوښکو په سېلاب کې دا بستر را څخه یـــو وړ
ما وې دزړه ور به ښایسته وو ته خلاص نکـــړم
نجونو په مستۍ کې دزړه ور راڅخه یـــو وړ
زه آزاد مارغه په لوړو غرو به الوتمـــــــــه
غېشو دبڼو یې بال او پر را څخه یـــــــو وړ

غزني ....

لندنۍ ټوپۍ

مورږ وې دلته دې سو کال وطن ودان شي   دپیړیو خارستان دې ګلستان شـــــي
ټول کامونه دې ګلان ددې بستـــان وي   داوطن دې سم آزاد افغانستان شــــي
ولس دې خلاص شي دفرنـ□ له چاکرا نو   دانګریز صوبه دې بیا پښتونستان شــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لندني ټوپۍ په سر پنجابي راغـــــــی وې دا سیمه باید ټوله پاکستان شـــــي
دا یوهوډ دی د لندن تغییر به نشــــــــي باید لري له نقشې افغانستـــــــان شي
ټول افغان ملت په یوه ژبه نارې کـــــړي دا محال ده مګر ټول جهان ویران شي

د ښځې ژړا

مه مې خندوه نارینه نه یم دخندا
زه یوه ناره یم دغمونو د دنیا
ستا په زندانو کې مې پیړۍ پیړۍ ژړلي
نشته راکې توان نور دغمونو د ژړا
زه دژوند جوهر، دعشق ډیوه، دانسان مورومه
تا کړمه نانوکه دشیطان دمشغولا
کله دې اسیره دځنځیرو کړم دزرو
کله دېکړیو کې بندي کړم دطلا
دا زما په لاس کې کړۍ نه دي اتکړۍ دي
زما دغوږ لښتۍ دوینځیتوب دي برالا
زما دسرو پیزوان دغلامۍ دذلتونو
زما دغاړې هار مهار دظلم دی دتا
ما دآزادۍ یوائې نوم دی اورېدلی
ژوند مې شو لوګی د دې عنقا په تمنا
زه په ټول تاریخ کې ملعبه ستا دشهوت ومه
یا یوه تحفه دستمګرو درضا
کله به چې خرڅه شوم نانزکه کنیزکه وم
ښې به مې شوې ماتې هرظالم ته په نڅا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري له همځولو، له وطنه، له ملګرو نه
سترګې به مې پوچې کړې غمونو په ژړا
لاره دهوس کې هرفاسد دپټکي ګل کړمه
ځای کې دعزت بیا بې عزته دهرچا
ستاشوه ،امیري شوه، که میري شوه ، که خاني شوه
زما شو، که آفت شو، که ذلت شو که بلا
اوس راسره مات کړه دتاریخ دا ځنځیرونه
ایسته که له لاري تور دامونه دجفا
زه دانسان مور یمه، درنه یمه، آزاده یم
دا دبندګۍ زولنې لرې که له ما

کابل ۱۶ر۱۲ر۱۳۵۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مینه ددلبر زما په سر لوبې کوي
زړه یې رانه وړی په ځیگر لوبي کوي
زه یو بندیوان دتورو شپو دژوندانه وم
زما په تورو شپو باندې سحر لوبي کوي
کله چې یې شور د خندي خور شي په مستي کې
زما په سږه وینه کې شرر لوبې کو ي
هله چې له سپین مخه چاپیر که هار دزلفو
تور وربځ خوره شي او په لمر لوبي کوي
داسي څپه نشته چې دعشق هوس یې نه وي
شور دلېونتوب په بحرو بر لوبي کوي
زه آزاد مارغه وم ترا نې به مې ویلې
عشق مې اوس په بڼو لو وزر لوبې کوي
هر چیرې چې جگه کړي لایق پیاله دمیو
یار په جام کې ویني په ساغر لوبې کوي

کابل ٦ر٩ر١٣٤٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

درستم لار

نیمه شپه را و خته کوټې ته یوه نجلۍ
پا که لکه گل او رمنده لکه هوسۍ
ملا باندې یې ځوړنده دڅڼو توره توره
شو نلېو نه یې سره بر ېښنا خوره دخونکارۍ
نبض دځوانۍ یې خوځاوه کمیس په تن کې
هسې چې بهېږي سپینه وربځه په سپوږمۍ
تې یې په زانگو داو سېلو کې ښکته پورته
هسې خوځېدل لکه په موج جوړه هیلۍ
غېږ یې پرانستلې لکه گل دسبا دته
خوله یې له خندانه ډکه کړې وه مستۍ
ستر گو ته یې میو و ور کړی رن□ دوینو
لیږ راغونډې شوې ،تنگې شوې، خند نۍ
راغلله ورو ورو لکه درنه بېړۍ ساحل ته
تللیې له خپل واکه مستا نه او لېونۍ
ورانه له خندا شوه وې یې گوره لېونیه
نه به تل ځوانې وي،نه شراب او نه شهۍ
وتړه کتاب شیشه را واخله دشرابو
ځغلي زه یې وینم یو په بل پسې گړۍ
نیسه مې په غېږ کې هسې نه چې خوب مې یوسي
وړی رانه واک دی دشرابو بیخودۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په شر مېدلي آواز وويل افسوس دی
نلرم توفیق ستا دلبانو د گرمی
زه دوچو دښتو لمر وهلی پونده یمه
چېرې وچ اغزی، چېرې د گل تازه غوټۍ
شرم راته برېښي چې دې خوله په شونډو کېږدم
څاري مې د ولس سترگې لا یوه گوله ډوډۍ
زه لا روږدی نه یم په محفل دښاپېریو کې
خېژي مې له زړه نه لا فریاد دغریبۍ
نه ښايي رستم ته چې روان شي دمجنون په لار
زه یو مبارز یم چېرې زه چېرې شهۍ

توکیو ۱۵ر۱۰ر۱۹۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغا ن پر د یس په کا با ر ه کې

مست شو یو افغان د «تو کیو» په کاباره کې
غېږ کې یې یوه پېغله لکه پاڼه د گلاب
سر یې لگولی و دده په سینه باندې
زړه یې و سپارلی هوسو ته دشباب
ده یې په دوو تیو لگولې وې منگولې
ینبی یې قما ر کې هم جنت و هم ثوا ب
منځ د کا با رې کې یو محشر و دنڅاوو
ځني نڅېد ل، ځني لوېد ل، ځني خرا ب
تاو تر سپینو متو حریرونه دلو گیو
تاو تر سرو شرا بو تور سیخونه د کباب
شپه به نیمایي وه چې ور یا د شوه خپله مېنه
و نغاړه دردونو ، تې چا پېر شو ا ضطرا ب
غوږ ته یې نیږدې شول بیا دلوږي فریادونه
یو وږه اند ېښنو تر ېنه نښه دمی نا ب
ج□ شو له خپل ځایه نجل یې پرېښوده مستۍ کې
ورک شو ترېنه لوری د حساب او د کتا ب
ستر گې یې د او ښکو سېلابونو کړلې پټې
یو وړله د مینې دنیاگۍ ترېنه سېلاب

تو کیو ۲ر۹ر۱۹۶۳م

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

اې دجاپا ن خلکو ماراوړي پيغامونه دي
ستاسي جزيرو ته زما دغرونو سلامونه دي
پورې له بحرونو، دا شيا دزړه په خونه کې
اوسي افغانان ترېنه تاو شوي اوچت غرونه دي
داقهرمان قوم اوږد ماضي لري ،تاريخ لري
ډك يې له ميړانو دهر عصر كتابونه دي
چا چې پورته کړيې په ا شيا کې دتېري توره
دوی ترېنه غوڅ کړي ورمېږونه او لاسونه دي
زړه يې دزمري،نظر دباز، يرغل يې تندر دي
وړي فا تحا نو ترې لحد ته ارمانونه دي
خاوره دغيرت ده ترېنه جار شمه لوگی شمه
ثبت يې په هر گام کې دتاريخ انقلابونه دي
ما له هسې خاوري دجاپان غيرتي ولس لره
ځان سره راوړي دوروریٔ تازه گلونه دي
دا گلونه څه دي دوروریٔ برابریٔ بوټي
دا دافغانانو ددې عصر شعارونه دي
موږ له نړيوالونه دوستي غواړو ورورې غواړو
ځکه مو پرانستي هرملت ته دزړه ورونه دي
شرم دی انسان ته چې جنگېږي له خپل ورور سره
هر څاڅکي دوينو کې فتنې دي، آفتونه دي
واړه سره يو دي، سره ورونه دي ، ملگري دي
ټول بشر يوه ونه،ملتونه يې ښاخونه دي

توکيو ۲۸ر۸ر۱۹٦۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه او سلامونه

والوتمه والوتم ، دغرو له څوکو والوتـــــــــــــــم
راغلم دڅپو او توفانو سمندرونوتـــــــــــــــــــــه
ستر جیحون مې پرېښودچې ټکرې خوري له غرو سره
ځان مې که گوزار دسمندرو ټکرونـــــــــــــوته
زه وم الوتونکی د کمرونو، لامبوزن نـــــــــــه وم
باز ومه دغرونو توفان راوړم دریا بونو تـــــــــــه
نه لري او نه لري دغرونو نښه نه لـــــــــــــــري
هر څومره چې ځیر شمه اوږدو دساحلونوتـــــــــه
هره ورځ فوجي ته رسوم دهندو کش ســـــــــلام
وړمه دلویانو پیغامونه پیوندونوتـــــــــــــــــه
یو وخت کې غوړېږي دفوجي او هندو کش گــلان
یوبه سم گلونه دجاپان خپلو گلونـــــــــــــــوته
جوړې به غونچې کړم دفوجي له سلامونونـــــــــه
کې به ږدم غونچې دخپلو غرونو قدمونوتـــــــــه
یوبه سلامونه د بزگرو شم بزگـــــــــرو تـــــــــه
گوا کې درناوی دپاکو زړونو پاکو زړونوتــــــــه
جوړ به دگېشا د زلفو تار نه ربابونه کـــــــــــړم
وبه نیسم دود د ولسونو ولســــــــــونوتـــــــــــه

توکیو ۲۵ر۸ر۱۹۶۳

د جاپان سباوون

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جاپان باندې چې خورشي سباوون
زما له زړه نه را چاپېر شي موج خون
هرې خوا ته چې خوځېږي دلمر لونې
لاروهي زما په زړه یا په لړمون
نه په دود سره پوهېږو نه په ژبه
نا هیلي ده ثمره زما دیون
ماوې نن به ګوندې راشي زما کورته
سره پوه نه وو راغلې وه پرون
پاس په ستر ګو به مې کېنوي که پوه شي
جاپانۍ زما دمینې په جنون
دلته لري دجاپان په جزیروکه
را چاپېر دی غم دخلکو دژوندون
یا به سر وربا ندې کېږدمه پوهېږم
یا به ودروم په پښو ویده پښتون
له ځیګره مې دوینو فوارې ځي
چې را یاد شي خپل ځوانان هغه جبون

نیکو . جاپان ۱ر۹ر۱۹٦۳

انتخاب

په لمبو لمبو اورونه دشبـــــــــــاب را کې مړه شول د هوډونو په حساب
ما هرڅه له خپل وطنه قربا ني کړل هم دغه و زما دعمر انتخـــــــــــاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هېر کړه

ما وې نجلۍ لېره ستنه شه ځکه
خدازده چې بیا سره پیدا کو دلې
د ګولو څانګه را کړه شوه په ما
په سوې سا یې ویل ولې ولې ؟
ما ویل با زیمه د لوړو غرونو
آخر به الوزمه پوه شوې ګلې
زه یم دغرو د دریابونو نه یم
بېځایه مه کوه دا هلې ځلې
دغم وریځې پې خورې ورې شوې
لکه ما شوم یې راته وژړلې
ته خو به والوزې د غرونو به شې
چاته پرېږدې د غه ما غمځپلې؟
ما ویل هو دژوند تقدیر دې دغه
غم دمردانو ، مرد دغم دی نجلې
زه یم دغرو دسمندر به نشم
څه وکم بېلې دې دبر خو تلې
رانه چا پېر دې دوطن خوبونه
دغرونو مینه مې دو کاږې ولې
زه هم، وطن لرمه ولس لرمه
ماته په لار دې ډېرې ستر ګې هلې
وزر مې سوځي دپرواز په هوس
ګرزېدی نشم اور مې اخلي تلې
هېر که ما هېر که ، لکه هېر خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدا زده چې بیا سره پیدا کو دلې!

توکیو ۵ر۱۰ر۱۹۶۳

اې زما ورانه وطنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سوچي(۱) په ساحلو کې را په یاد شوې په فریاد شوم
اې زما بد مرغه ولسه ، اې زما ورانه وطنه
دلته ژوند دی ، دلته خوند دی،دلته شور ، دلته نشاط دی
حوري گرزي ډله ډله، هیڅوک نشته بې مینه
په دې ښکلو ښکلو سیمو دانسان لاسونه خوځي
غرونه شنه ، باغونه سره دي، ټوله ځمکه ده چکنه
هره پیغله چې تېرېږي ، یوه لیلاده یوه دنیاده
که را غبرگه یوه وږمه شي ، ته وا راغله له ختنه
تور دریاب لونې ځگونه ، ساحل اخلي ټکرونه
سپین مرغان ور باندې ښوري، شنه فضا ور باندې پلنه
د دریاب دزئ په شگو پیغلې نجونه کتار ناستې
هسي لامبي لکه بطې زده یې نه وي الوتنه
هر یو موج چې را پیداشي ،سر را ج□ کړي بیا په شا شي
څپې تللي دي له واکه، کړي د نجونه گوېږنه
څوک لمبېږي، څوک نڅېږي، څوک خواله کړي یو تربله
څوک را گرزي په باغونو، څوک گلان وړي له چمنه
د تمام ساحل دپاسه ، د موزیک څپې خورېږي
ځوان روسي کمپوزر وړی دامیدان له بتهوفنه (۲)
په فضا کې یو ځای شوی بوی دعطرو له شرابه
په څپو کې یو ځای شوی تور دریاب له سیمین تنه
څوک ړنگېږي، څوک جگېږي، څوک جوړه ځیني یوائې
دچالېڅه، دچا غاړه، دیوه لاس د بل لمنه
دچا شونډې په شونډا نو، دچا زلفې په چشما نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آزادي ده ، کامراني ده ، څوک له چانکه پوښتنه
مګر زه غریب تنها یم، نه نخیر.م، نه څوک بیا یم
نه د کاریم، نه د ښکار یم، نه مې زړه شته نه مې ینه
که نېشه شم که ګوشه شم، را یا دېږي درته سوځم
درته سوځمه در جار شم ، اې وطنه بې څښتنه
دسوچي دګلو سور رن□،سرې لمبې دي راتاوېږي
نه آرام شته، نه قرار شته ، په ګرزا په کېناستنه
زه دکوم زخم دوا شم ، زه دچا په تسلاشم
ستا په کار کې واک وتلی، هم له سره هم له تنه
نه چا بوټی درکې شین که ، نه چا جوړ درته ماشین که
حاکمان کوي حکمونه، تاجران کوي شکونه
په ځنځیرو يې تړلی، په سمومو يې لړلی
دود دې وزي له چمنه ، څوځ دې خېژي له سمنه
په کابل او په زابل دې ، دنفاق اورونه بل دي
لور خپل مور ته په زړه غله ده ، زوی له پلاره کړي وهنه
څوک ناروغه څوک په لوږو، څوک په وربو ، څوک په سپږو
ټول ژوندي دې بې پرتوګه ، واړه مړه دې بې کفنه
نه ورشو شوه دشنېليو،نه پټي شو ل د لښتيو
نه شپونکی موړ شو په غوښو، نه بزګر موړ شو له نغنه
ستا دپاک آسمان دلاندې، ټول جهان ویران ویران دی
ټول جهان ویران ویران دی، زه به کومه سمومه
زما دې لوړه وي په مينه، دافغان په پاکه وينه
نوی زړی به رسيږي ، زما په وینو به شي ونه
ګام به واخلمه میدان ته، سر به کېږدم امتحان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په لورې به در ځمه ، که شي لار دستنو ستنه
ستا ویده به را بیدا رکم، ستا لار ورکي به په لار کم
ستا دغرو ویده با زان به، را اوچت کم له دمنه
اور به بل دآزادئ کم، بیا په خپله به پتنګ شم
خپل ژوندون به ترې قربان کړم خود به کړم دعشق مننه
ترهغو به لاس وانخلم څو په غروکې دې رڼا شي
اې زما غریبه ولسه ،اې زما ورانه وطنه

سوچي ۱۱ر۲ر۱۹۶۴
(۱) دتور سمندر ګي په غاړه دروسیې یو ښار
(۲) بتهوفن(۱۷۷۰-۱۸۲۷) دجرمني د کلاسیک موزیک یو ستر مصنف .

مایا کوفسکي(۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مسکو کې د ګور کي د کوڅې خوا کې
مایا کوفسکي درېد لی لکه غر
ملتونه دشورا ورته ولاړ دي
غوږولی ستر مسکو ورته وزر
خپل هدف ته هسي ځیر دی ته به وا یې
په ښکار نښتی دی دوږ.ي باز نظر
هومره دروند هومره ډاډه په ځای ولاړ دی
لکه و نیسي خوشحال خټک خیبر
چې کلونه څو تېر پږ.ي دی لو ییږ.ي
زمانه ورباندې نلري اثر
پخپل یون کې یې آسمان له ګروې ونیو
له تقدیر سره یې و وا هه ټکر
په حرمت مې مغزی هیچاته کوز نشو
مګر ده ته مې کوز پږ.ي مغرور سر
په عالم کې یې دسولې پیغام خور که
ورور ولي ته یې راوبا له بشر
مګر ته اې ستر انسا نه، اې شاعره
تابه ستایي څو شاعر شته څو اثر
څو دنیاوي ستا پیغام به ژوندی ساتي
ستا اشعار ، ستاسرودونه، ستا هنر

زما له زړه را اچتېږ.ي داچې وایم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما یا کوفسکي دربېد لی لکه غر

مسکو ۳ر۷ر۱۹٦۴

قلندر شاعر

بیا دزمانې ډمې اخیستی نوی چن□ دی
لاس کې یې نیولی دبادې په ځای کې بن□ دی
بیا په غرو رغو باندې خور شوی دبهار نسیم
غوږ نه مې چاپېر دجنکو دزلفو زن□ دی
چاباندې چې لګي دراتلو نکې پسرلي نسیم
دغه زوړ جهان یې دزندان په شانې تن□ دی
سین چې له ډبرو سره سر وهي په لاره کې
ښیې په ښکاره چې حرکت پخپله جن□ دی
زه د شلم قرن قلندر غوندې شاعر یمه
زما بوسه په ټولو جنکو باندې قلن□ دی

کابل ۲۵ر۱۲ر۱۳۴۵

د سبو پېټی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره کې موټر په یوه بېوزله ماشوم راغی
ووا هه موټر له ځایه لس گزه گزار شو
ودرېد گړندی لکه خوني لېوه پسه ته
راغی ترافیک یو څه مبلغ ته تمه دا ر شو
یوه شېبکۍ وروسته ماشوم خلاصې کړلې ستر گې
ودرېده ،بې واره پـــه ژ ړا او په کوکار شو
ما وې گوندې ژاړي خپلو وینو او زخمونو ته
ده نا څاپي پرا نیستلې شونډې په گفتار شو
څه شوه خدای دپاره هغه زما دسبو غوټه
پلار به مې پې مړ کړي که خبر زما په کار شو
کله چې یې ستر گې په پا شلو سبو راغلې
هڅه یې ور وکړه بیا په ځمکه را گوزار شو
وې رېږدېدې گوتې په خاپوړو ور نیږدې شو
غېږ یې ترېنه تاو کړه په سبو باندې هوا ر شو
وینې یې لښتی شوې په ماشوم صورت یې راغلې
توی شوې په سبو ، دسبو پېټی پې خونکا ر شو
ما چې په ژړنو ستر گو ولیده دا الــــــوبه
زړه مې له نړۍ او نړیوالو نه بېزار شـــــــو
یو په بېکسۍ کې وړی مري دموټر پښو ته
بل په بېکسۍ کې خلک وژني او سالار شو

اې په زرو مستو لیږ را کوز شئ چې د ا فقر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي دچړچو په قيمت خلکو باندې بار شو

کابل ۱۵ر۸ ۱۳۴۳

له زمانې سره يو ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتي شپې او ورځې زېږي نوې زمــــــانې
ځغلي زما له خولې ور سره سمې تـــــــرانې
لېږم له هر ګام سره لښکر د ارمانونــــــــو
ساتمه را تلونکو ته درزم نشــــــــانې
لوبم لکه باد دسباوون ديار په زلفــــــــو
غواړم ماتولو دځنځير ته بهــــــــانې
هر آواز چې ج□ شو دمر دانو له مرۍ نــــه
رېږدي يې له زوره زړې شوې بتخــــانې
را شئ چې د ميو دريا بونه را روان کـــــړو
نوي يا را ن نه مستوي دغه ميخــــانې
ځغلم د زمان له قافلو سره په مخــــــه
ودي کړي رقيب څه يې چې خوښه وي کانې
سر که رانه پرې شو مابخشلی دی په جن□ کې
نکړي سربازا ن له د ښمنا نو نــه مـــانې
لري کړه صيا ده داعبث دا مونه لـــــومي
زه يرغلي باز يم روږدی نه يم پـــه دانې
هرې زلزلې سره په غرونو دوطـــــن کې
زما د زړه له اوره پورته کـــــېږي زبانې
مه يې وېروه لا يق دسر په سودا نـــــدی
هسې خدا يږوغواړي سر بازۍ ته بهـــانې

کا بل ۲۹ر۹ر۱۳۴۵

بو لله دپسرلي هر کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونو باندې پلنې شوې وريځې دنيسان
مځکې باندې اوري مرغلرې دباران
مستشول بيا چړونه په نغمو کې دزرکانو
خوځي کتارونه بيا دزانو په کسمان
هره ترانه چې د درياب له څپو وزي
پو کړي په بېځانه دنيا گۍ کې نوی ځان
خاندي په ډبرو څراغونه دلاله
وزي له سپېرو خاورو گلونه دريحان
سپين گلان په شنه مرغه کې بربښي زما له ستر گو
شپه کې دمستط ده شنه اسانکې کهکشان
هر څاڅکی دوينو مې لمن لمن گلونه شول
رگ رگ کې مې خوځي دشعرونو بلبلان
وربځې چې کتارې شي دغرو په ديوالونو
ته وايې چې خوځي په افق کې سپين وښان
شور چې شي دتالندې غوږوته هسي رسي
ځغلي په اسمان کې يرغلگر جنگي اسان
سم شول په سارا باندې دگلو چپاوونه
وخاته په تړو دريدي گلو سپايان
غشي دلمر اوري له کړکيو د وريځو
شنې زرغونې واخيست له رستم څخه کمان
جوړ کړل پسرلي له نسترن نه سپرونه
وايسته له تيکې سوسن توره داحسان
وربځې په افق کې سرې سکروټې شوې داور

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاو شوه استالف نه سره لمبه دارغوان
سپین د واورې الوزي دغرو له سر او ږیري
زوړ چونغر بدل که لمر دمینې بیا په ځوان
تالو کې خورې شوې دشپونکي دشپېلي څرېکې
بولي طبیعت ته گوشه گیره شاعران
رسي دبزگر ستومان زړگي ته نوې دمه
خوځي په رگو کې دشپانه نوی ارمان
او ښکو دباران ته دبرېښنا خوله خند نۍ شوه
زوړ جهان تکرار که داضدادو امتحان
ویلي الماس څاڅي دتاکو له غوڅو څانگو
گلو ته نذرونه دشرابو وړي رزان
ته اې زما یاره ولي گرزې لرې لرې
راشه چې سیندونه دخنداوو کو روان
زه به دخپل زړه بلبل راضي کمه چې در شي
خیر که په سینه باندې دې رپې دوه بازان
جار به دا بلبل ستا دبازانو تر مستۍ کم
جوړ به بل دده له فریادو کمه جهان
وخانده چې وسپړي غوټۍ ماشومې شونډې
وناڅه چې مست شي هم زمین او هم زمان
ما باندې خوره که یوه خیمه دتورو مشکو
یو ځلي خواره که په پالن□ زما زلفان
زړه که دې دښکار مینه لري زما دلبره
غشي دبڼو زما سینې ته که نشان
مه گوره او بو کې هسي نه چې ستا له مخې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوبه زما دمينې دنيا ګۍ شي په توفان
ما له دې ساړه قالبه وباسه دورځو
مست مې که، بېخود مې که،قربان مې که تر ځان
شور را که، ګداز را که،قدرت دسربازۍ را که
ما ته هم طبيب شه، هم دارو شه، هم درمان
ومې منه،زړه را که او يار دتورو شپو مې شه
مې شه، پيمانه شه، زما تن شه، زما ځان
ومې سوځه،ومې رټه، خاوره دسارا مې که
کاشکې سپېلنی شم او له تا شمه قربان
ګل مې که، بلبل مې که،شانه دخپل سنبل مې که
او يارہ ! له خپلې بېدردۍ يمه ستومان
داسې بېدردي چې سوځي سوځي مې هلوکې
داسې بېدردي چې سړوي زما فغان
داسې بېدردي چې زما له مينې سره لوبې
داسې بېدردي چې زغمای نشي عاشقان
يو ځلي دې ستر ګې زما په زړه که هسې خښې
واورم فر يادونه کې دننه دانسان
هله به بيا وبولم دژوند خوږې سندرې
وبه شرنګومه جرسونه دکاروان
سمه به ګرمي کړم دنغمو په مړو ايروکې
مست به کم سيندونه سپېره غرونه به لړزان
ور به ماتو زړونو ته پيوند کمه دهيلو
ور به مړاووهيلوته ګرمي کم جاودان
متې به مې روغي کم له تيږو دپولادو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر به حادثو ته کم داو سپنې سندان
دې لو څو پېړو کې به خواره دعشق ګلان کمه
خپل ښکلي وطن ته به جهان کمه حیران
شپوله به د ګلو په عطرو کې لېونۍ کمه
بېل به کم دوریو له رمې څخه لېوان
اوري به خوښي له کاڼي کاڼي ،بوټي بوټي
سم به شي له هیلو دزلمو سره زمان
یو به سي سیندونه له دې غرو سمندرونو ته
زموږ د ورورولۍ او دیووالي داستان
مست به سمندر شي له تودو بشارتونونه
و به نڅوي په تورو تلو کې کبان
بیا به دځپو هاتیان ورولي په غېږو
و به خوځوي زموږ په فخر کې توفان
هله به وما ناکامه او ښکې مرغلرې شي
هر داغ دسینې به مې یاقوت شي درمان
هره ترانه چې دلایق له خولې نه وزي
وایي حماسه دعظمتونو دافغان

کابل ۷ر۱ر۱۳۴۱

بولله دوطن په ماتم او پرتم کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیگا خوب کې را ښکاره شوه دخوشحال د منڅو سیمــــــه
له لېمو نه مې روا ن شول په څپو څپـــــو رودونـــــــــه
اورا خیسی و شنېلیو د مردان په پولـــــــــه پولـــــــه
اوربېد لې ترې سکرو تې، جگېدل ترېنـــــه دودو نـــــــه
دپنجاب له تورې خولې نه، شنې لو خړې غړو سکه غړو سکه
تو یېد لې پېښورته ، وې یې نیســـــه اې پښتونـــــــه
هره ونه فریا دي وه، چې زه سوځمــــه زه سوځـــــــم
له هر وره هرې کړ کۍ نه ، چا پېر شـوي وو اورونــــــه
دوطن په شنه لمن کې ، په هر باغ او هـــــــر چمــــن کې
بهېدل داور سینونـــه ، جوړ یـــــد ل کې تنـــــــرونه
دپښتون په بر خه جن□ شو، خپل وطن ور با ندې تن□ شــو
دننگیا لو په کــــور راغلــه ، د لـــو تمـــارو چپـــاوونــه
دمیر ویس مرۍ ته لاړې ، د گر گین خوني منگــــــــــولې
دغوټۍ هیلو ته سیخ شول، دخزا ن ســــاړه با دونــــــه
دایمل په غیرت خاندي ، دپنجاب دغلام ستر گې
دبا با له نغري باسي دپښهون عصمتۍ جونه
دلنډي له سینې وزي دغضب تکې سرې کوکې
دخیبر په زړه کې ایشي دپېړیو کساتونه
دپامېر په څوکو څاخي دالماس له تورو لوښکې
بله نشي له دښمنه ماتوو به غلافونه
دهېلمند دڅپو وښې، له غضبه گوښې گوښې
سره ځغلي لکه وربځې، سره اوړي لکه غرونه
ا با سین چې لا ا سیر دی، پښه تړلی په ځنځیر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس تر زغرو لاندې ناځي، جقوي تور ځنځيرونه

دابه کله پای ته رسي داومور دپيغور عمر
دا به کله را الندې ږي دا زمور د کور غمونه
دا به کله را نړ ږي دغليم دظلم بارې
دا به کله پورته کېږي دا زمور سره بيرغونه
دا به کله پای ته رسي د پښتون ناپايه چيغې
دا به کله تمامېږي دا کيږدۍ ستړي مزلونه
دا به کله پای ته رسي دا زمور دخلکو منډې
دا به کله اوچتېږي دا لوېدلي ټيټ سرونه
دا به کله را پارېږي دا زمور دغوسې تريخې
دا به کله را پاڅېږي دا زمور خره غيرتونه
دا به کله را ټولېږي، تر وطنه به جارېږي
دا ددښتو دلمر سوي،دا دغرو رغو پسونه
څو به دغه تور پنجاب وي، زمور په وينو به سيراب وي
څو به دوی وي او حکمونه، څو به مور او زندانونه
څو به دغه مودودي وي، ورسره به مردودي وي
څو به داملا او ملونه ، څو به دا دم او دامونه
څو به دغه پېښور وي ،پښتنو ته به سقر وي
پنجابي ته به جنت وي، پکې جونه او جامونه
څو به دغه اباسين وي ، له غمو به يې زړه شين وي
څوبه دې جنګي خيبر ته ور په بر خه وي شرمونه

اې دلو ننګو ککرو ! چېرې خاورې شوئ دخاورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشحال په شناختو گرزي داورن□ دزوی اسونه
دتاریخ میړني چیرې؟ تېغ یې کوم ، لښکریې کوم دی
دافغا ن په نامه چیرې ، هغه ځغا ستې او ننگونه
گرمي تللې ده له لمره ، پښتو تللې له خیبره
په تیرا راخورې شویې، سرې شپې ساړه کلونه
په دې خاوره کې گرمي وه ، په دې خاوره کې مستي وه
په دې خاوره کې نغري وو، په دې خاوره کې دودونه
له اټکه تر چترا له اوس ختلې سا له سیمې
نه یې ژوند شته په هلو کې، نه یې خوځنده نبضونه
اوس چې دلته کوم پښتون دی، ښه مریی دی ښه زبون دی
نه یې زړه کې عشق دتورې، نه یې سر کې هوسونه
داچې لوړې یې شملې دي، د کلدارو یې ا سرې دي
دافغان په نن□ څوک نه کا، نه جنگونه نه مرگونه
اوس دبست په تاق کې خوب کا دسارا ستړې گیدړې
دزرنج په شگو نا ست دي دوحشي لیوه پلونه
اوس دغور په غرو کې ورکې دغوري زمریو ځالې
اوس دبلخ خاورو خوړلي هم یما هم یې توغونه
دمحمود په ښار خوره ده دتاریخ دمرگ بړستنه
نه پیلان، نه یې لښکرې، نه ا رم ، نه یې رمونه
په بامیان دآسمان سترگې تکې سرې لا له غضبه
د بودا مخ پسې تورږي لا داوښکو غور ځنگونه
د چونغر په لمن ورکه دکوشان د دور ننبنه
موتۍ خاورې ټول ښارونه، څو سکروځې ټول قصرونه
بر دغور دغرونو غاړې ، بې غروره بې سروره

(c) ketabton.com: The Digital Library

جام له شرمه ځوړند کړي هريرود ته خپل غوړونه
غرجستان چې ويرانه ده، کې ويده لا زمانه ده
شرمنده لوړو بادوته ، دبا با دغرو سرونه
بدخشان لوړې وژلی، انسان وړی، حيوان وړی
څه که غرونه يې سره زر دي ، څه که که تيږې يې لالونه
اې آزادو خلکو څه شوئ؟هوډ مو څه شو، نن□ مو څه شو ؟
کوم دي کوم دي يرغلونه، چېرې چېرې مرچلونه ؟
کله کله به ناره شي ، تکه سره به تاتره شي ،
داټک لمن به سره شي او آزاد به شي مريونه ؟
دا جنګي مارغان به چېرې ، خوروي دبري زيري
دا آسمان به کله پوښي داورونو درمندونه ؟
دا به کله راځي ږي دغضب دتوفان وريځې
دا به کله ترې اوريږي سرې سکروټې تندرونه ؟
دا به کله کاڼي چوي، دابه کله غرونه خوځي
دابه کله تکه سره شي داسمان دا نيلي خونه ؟
دابه کله غبشي ولي تر بريښنا چټکې ګوتې،
دابه کله تورې باسي دپولادو مړ وندونه ؟
دا به کله لاره وزي درانه جهان پر لوري
دابه کله پخلا کيږي رټل شوي ارمانونه ؟

اوس خو وخوځه له ځايه چې د اور لمن ته رسي
په نغري نغري دې اوري دپيريو لعنتونه
ستا دتورې باچا خان شو دپنجاب دخندي خلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته لا څه ته منتظر یې نور به څه وي ذلتونه
که اورن□ دی که فرن□ دی ، دواړه یو دي، واړه یو دي
که ایوب دی که بوتو دی دهماغه خره غوږونه
توره وباسه له تېکې چې ریښتوني یې باور شي
ستا په نن□ او په مېړانه ، ستا په توره اې پښتونه
هره لاره ورته نیسه ، هره تیږه ورته څاره
هر ګودر ورته ګرداب که،هره ورځ ورته کلونه
باندې ویې شلوه خېټې، ترېنه ویې باسه ستر ګې
پې ورویې ځپه ژامې، پې ورمات یې که غاښونه
سمه غر ورته سنګر که، ناپا یاو ورته ګودر که
پرېکوه ترېنه لاسونه، غوڅوه ترېنه سرونه
هرقدم ورته درېږه، هره لوېشت ورسره وژنه
چې په مخه ورادا شي دپېریو تاړاکونه
دکبرونو کنډولی یې تورو خاورو کې نسکور که
چې راپرېوزي له مستۍ نه، چې را کوز شي له جنونه

زه دې خپل وړه ته حیران یم، دې بې وسه وطنپال ته
ته به وا پې اجاره دي ، ددې ټول وطن غمونه
دشاعر زړه خو شاعر وي حسن غواړي شراب غواړي
جوړوي په تصور کې دخپل خوښې جنتونه
کله رغړي پاس په وریځو، دسپوږمۍ دشودوجام کې
یا دیار په توده غېږ کې په سر اړوي اورونه
دشاعر دنیا خو هسې یوه رنګینه دنیا ګۍ وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په تا ولي را الام شول ټول دردونه او رنځونه

اې وطنه زما تنه دا دتا دميني کار دی
چې را سم يې کړه کوګل ته دا دوينو سېلاوونه
ته زما دعمر خوند يې، ته زما دزړه خاوند يې
ما ګاللي ستا لپاره څه چې دي ټول کړاوونه
ما چې هر چېرې خندلي په مستۍ کې ستا له شوقه
زما خولې ته را سم کړي ظالمانو خپل سوکونه
ما چې تا باندې ژړلي، ټولو سپو راته غپلي
ستا په سر راته څېرمه دي دسپکياوو تعذيرونه
که هر څو په تا ځورېږم له دې ځوره نه مړېږم
ستا لپاره يې زغمای شم څه چې دي ټول کړاوونه
زما په ټول وجود خورې دي ستا دميني دلمر وړانګې
زما په پله پله کې بهېږي ستا دميني شرابونه
ستا نسيم دلوړو غرونو ځان پوکي زما په تن کې
ستا ددښتو د باران بوی مستوي زما رګونه

دا وطن دې تل آباد وي، دا سنګر دې تل آزاد وي
پکې خوځې دې وريځې، کې بهېږي دې سيندونه
پکې پلنې دې رمې وي، پکې ډېرې دې ګلې وي
کې دې څرې سورکۍ وښې، کې دې ځغلي سپين اسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ښورې دلمر وړانگې، کې دې ناڅې د گل څانگې
کې دې ځلې رڼې پرخې، کې دې مست وي شنه رودونه
د آسمان خول دې رنگین وي، دښېد یا څادر دې شین وي
لنگوټې دغرو دې سپین وي، سورانسان سره هدفونه
توره وریځ دې نقاشي کا، مسیحا دې جماشي کا
زمرد دې فرا شي کا ، رشک چین دې شي دښتونه
د افق لمن دې سره وي، په دې غرونو دې خوره وي
کې دې الوزې بادونه، کې دې پاتې وي یادونه
دا یادونه د ننگونو، دا یادونه دجنگونو
دا خورې ورې کلاوې، دا اوچت اوچت برجونه
دا دسپاندو بوې ښېدیاکې، دا دنجونو شور په وراکې
دا جلگې جلگې ملکونه، دا هوار هوار رغونه
دغه جگې جگې تړې، دغه غرونه دړې وړې
دا بهان بهاند ه لړې ،دا څپان څپان خوړونه
دا په واورو پټې څوکې، دغروب دلمبونوکې
دا ځنځیر ځنځیري غاړې ، دغه نېغ ختلي غرونه
دا غونډۍ غونډۍ دخاورو ،دا پوټې پوټې دشگو
دغه ځوړې ځوړې تیرې، دا پوړۍ پوړۍ کمرونه
دا دتاالندو سندرې ، دبرلیو مـــــــرغلـــــرې
دا ببر ببره بوټې ، دا حشي وحشي گلونه
د سپوږمۍ په ښکلې شپه کې، دچوپیاوو په سینه کې
د وښانو کاروانونه، دشپېلیو آوازونه
دغه شنې بخملي ښېځې،دا په غرو څپرې وریځې
دا چمن چمن گلونه، دا رنگین رنگین لاشونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سند ربړي دپوټيو ، دا شفتـــلې د پټيــــــو
دا لښکري دغوټيو، دا بخمل بخمل چترونه
دريدي توفان په راغ کې، دګلاب مستي په باغ کې
دا دنيا دنيا رنګونه، دا دريا دريا عطرونه
دغه ښويي ښويي پرښې، پې خورې دبېښنا کرښې
په ډبرو کې پړقونه، په پړقو پسې ټکونه
همدغه زما وطن دی ، ځما ځان دی ځما تن دی
له ده بل زما اورونه، له ده رن□ زما عشقونه
دی رڼا زما دستر ګو، دی طاقت زما دغبر ګو
دی زما دژوندون شومه ، له ده روغ زما فکرونه
له ده جوړه زما وينه، زما ژوند او دده مينه
له ده پلنې دا سند رې، له ده پورته دا شعرونه
له ده جوړ زما بنياد دی، هم مې پلار هم مې اولاد دی
ده ويده کړه اجدادونه دی به روزي اولادونه
څوژوندی يم دی مې کوردی،بياچې مړشم دی مې ګوردی
زما تن د ده له تنه ، زما هډ د ده هـــــډونــــــــــــه
زه که سايمه که تن يم ، سر تر پايه د وطن يم
زه وطن يم ، زه وطن يم، زه يې سين ، زه يې موجونه
څو همدی زموږه مل وي،دنجات ډېوه به بل وي
دی قوت زموږ دمنډو ، له ده ج□ زموږ غږونه
زه همدغه قبله ستايم ، دا لمنځمه دې ته پايم
دا وزر زموږ د هڅو ، پې ژوندي زموږه زړونه

د«لايق» دسينې اوره خپل نغري کې لېونی شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودې نه ښوول نړۍ ته، دوطن د زړه داغونه
لا کیږدۍ هغه کیږدۍ دي، چې پې تېرې سل پېړۍ دي
پېځول لا دوزغنو، دکوچي لاهغه خونه
دا انسا ن باید آزا د شي، یو ځل وخاندي او شا د شي
دا هېر شوی با ید یا د شي، ظا لمان شي سرنګونه
لا ګا لي یې له نا کامه، له آغا ه تر ا نجامه
د ړاند ه آسما ن ځورو نه، د کاږه حا کم ظلمو نه
دغم ځلي باید وران شي، پې ورسم یاغي توفان شي
وحشي خان عاجز انسان شي او هوا ر شي لوړ ترجونه
دکلا له لوېشتې لوېشتې ، شي دزور کمبله ټوله
شي ټا ټوبی دبزګرو، بزګران شي سره وروڼه
دغنمو طلایي سین، دملا ک دزړه هلا ک شي
یو ځل وخاندي بزګرته دا سور سین سره یې موجونه
دکښتو په سره دریاب کې سمه سا واخلي دا سوی
شېبه وغوړوي لمر ته خپل آزا دتن ا وهډ ونه
د مو ګرو په تیاره لار بر ېښنا وغځوي مزي
په نامېندو زړو خواره شي دامید زرین وزرونه
د بز ګر دژوندون ځاله ډوبه ډوبه شي خوښۍ کې
پکې ډ ک شي تش جامو نه، پکې تش شي ډ ک خمو نه
داویرجن ماښام برات شي ،دا غمجنه ورځ اختر شي
په دې وچو دښتو راشي دشنېلیو د ریا بو نه
دجوار ډوډۍ لنده شي دعزت په سپینو پیو
لیږ رو ښا نه شي لیږ پا که د پېړیو ره خونه
زیار ایستونکې را بیدا ر شي، په رازونو خبر دا ر شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همغوی جوړوي لارې ، همغوي باسي پلونه
هر پاڅون يې آبادي ده، هرغورځن□ يې آزادي د ه
هرآواز چې راوباسي، غورځوي تور زندانونه
له دوی بل چېرې چې اوردی،له دوی ج□ چېرې چې شوردی
پې تو ده فضا دځمکې، پې رانه واړه ښارونه
دوی ضامن دآزادۍ دي، معماران دآبادۍ دي
په دوی ګرم سنګرونه، په دوی ښکلي نهضتونه

کابل ۱۵ر۴ر۱۳۵۳

د زردشت دښار پسرلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا د بلخ په شنه ور شو کې، دلا له په درمندو کې
ده ور کړې لېونو ته د بها ر سا قي بلنه
بیا بان خوله خوله دی ، د تا زه بارا ن له او ښکو
د وږمو سپېڅلي سین کې، دغوټۍ جامه نو نه
غوړولی په سارا کې بهار فرش درنګینه وو
زړه ځمکه ځوانه شویي هرقدم چکن چکنه
دبخدي په کنډوالو کې ګام په ګام د ګلو شور دی
شرنګوي د ګلو پاڼې دعاشق نسیم لمنه
وریځې ګل شي بیا سنبل شي د مار مل دغره په ټنډ ه
ریدي خېژي په بامونو ، خاټول وزي له دمنه
له رنګین ا فق نه اخلي جا دو ګر ما شام مچکې
په پستو پستو وږمو کې عقل وړي له عقل منه
لمر چې کوز شي ډوبېدو ته ته به وایې داورتوپ دی
یا عا شق زړه د غروب دی، را وتلی دی له تنه
یا دسرو ګلو له موجه را بعې را پورته کړی
د وفا په وینو لژند خپل یا غي سر له کفنه
ته به وایې له آسمانه اوربدلي سره ګلونه
یا مجنون ده غوړولې په شنبلیو خپله ینه
یا سره توره دچنګېز ده را وتلې بیا له تېکي
چې خوټېږي زړې وینې په بخد ي کې لاتر ننه
یا لمبه دنوبهار ده دلاله په اوغلو کې
یا زردشت په سجده پروت دی په سکروټو کې دننه
یا سرې وړانګې له جنته یزدا ن لوني پر ګلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا توی شوی پر جهان دی جهنم له اهرمنه
دسرو گلو شا ته ښکاري دالبرز بخملي ناوې
لکه پېغله چې پرته وي دوصال په سره بړستنه
پاس له څوکو را شېوه دي تورې وربځې ړنګې ړنګې
لکه پرې چې بډدي په تیو خورې ځنې شل کلنه
په بېدیا کې سره خاندي سپین ګلان له سرو ګلانو
په باغو کې لاس تر غاړه بنفشه له یاسمنه
شنې غونډۍ په ګلو ډوبې ، پې خورې زېړي پټارې
ته به وایې زېړ قیطان دی دپسرلي په شنه چپنه
په دې ښکلي شنه وطن کې، ددې خاورې په لمن کې
کاشکې ګل دبیابان وای یا دشنو درو یوه ونه
یا باران دپسرلي وای اوربد ای په تږیو ځوځو
جګېدا ی له هره ځوځه دغوټیو یوه ونه
په دریاب کې یوه څپه وای یا په وربځو کې لمبه وای
دغو مړو ته مې ښوولای د ژوندیو خوځېد نه
جګي جګي ساقي راکه، سره اورونه مهیا که
مرور یار راپخلا که ،چې پې وچښو یو څو منه
ورکوه یې ورکوه یې،مستوه یې مستوه یې
خندوه یې خندوه یې، له سپېدو تر ماخوستنه
تشوه دخم اورونه،تودوه ساړه جامونه
چې دا یخې شپې یونسي، سور ارمان له ارما نجنه
چې دمیو په مستۍ کې داجها ن لمبه لمبه شي
چې دسرو ګلو په سین کې دافضا شي سره بخونه
چې دسر له سودا خلاص شي سودایي دتورو زلفو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دعشق په سوي اخته کا دمطرب سینه دننه
ګوندې نوي کړي تا رونه دزاړه رباب په ستوني
ګوندې سر کړي په نغمو کې یوه نوې ازموینه

بلخ ۱۲ر۲ر۱۳۵۴

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library